D 950.12-62
22-12-62 # 1153

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 578 PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 6, 1942, TORONTO, ONTARIO METAI XI

SAJUNGININKŲ ARMIJOS ATAKUOJA PRIEŠUS NET KELIUOSE FRONTUOSE

TIK VIENAME FRONTE PRIEŠAI STIPRESNI IR VAROSI PIRMYN

Nors ne taip žymiai, tačiau ofensyva pareina į Jungtinių Tautų pusę.

Iš Šveicarijos praneša, kad Aštuntoji Britų Armija pralaužė nacių ir fašistų linijas Afrikoje ir eina pirmyn. Patys vokiečiai prisipažįsta, kad jų linijos Egipte pralaužtos.

Pranešimai iš Kairo sako, kad britų Aštuntosios Armijos ofensyva eina sekmingai, sulig išdirbto plano.

Priešo jėgos kapojamos į dalis ir paskui stengiamasi jas sunaikinti. Į vakarus nuo El Alamein britų jėgos apsupo nemažas priešų jėgas ir pliekia jas iš trijų šonų.

Iš Australijos praneša, kad australiečiai užėmė Kokodą Naujojoj Gvinėjoj.

Amerikiečiai ant Gvadalkanalo salos ne tik atlaikė japonų ataką, bet ir patys pasistūmė pirmyn porą mylių.

Australijos ir Amerikos orlaiviai nuvijo du japonų transportus, kurie norėjo iškelti 7,000 kareivių Buna apylinkėj del sustiprinimo Naujosios Gvinėjos gynėjų.

Kinai ir amerikiečiai begailestingai bombarduoja japonų bazes Kinijoj, Francūzų Indo Kinijoj ir kitose vietose.

Stalingrado fronte taipgi priešas priverstas gintis. Raudonoji Armija atakuoja priešą keliuose sektoriuose ir po truputį stumia priešus atgal.

Tuepse fronte Raudonoji Armija muša vokiečius atgal.

Į šiaurvakarius nuo Stalingrado, Raudonosios Armijos ofensyva eina gana sekmingai, nors teritorijos atžvilgiu pirmynžanga ne tokia didelė. Mat dabar blitzkriegų nėra niekur.

Tik vienoj vietoj priešai [illegible] sektoriuje, kuris Nalčik[illegible] į pietvakarius nuo [illegible] randasi. Tenai naziai atmetė Raudonarmiečius už Mozdoko [illegible] stūmė ra[illegible] Nalčiko.

Mrs. Franklin D. Ruzvelt, prezidento Ruzvelto žmona, apžiūri nacių bomberių sugriautas vietas Londone.

Amerikiečiai Atmušė Pirmą Japonų Bandymą

WASHINGTON. — Japonų pastangos išmušti amerikiečius iš Solomonų salų, o ypatingai iš Gvadalkanal salos, kur randasi didelis aerodromas, buvo atmuštos su dideliais jiems nuostoliais.

Nors japonams pavyko iškelti nemažas jėgas ant Gvadalkanalo salos, tačiau jos buvo atmuštos. Amerikiečiai neužleido japonams nei vienos pozicijos.

Tarp Japonijos ir Amerikos laivynų įvykusios kovos japonams davė daug nuostolių. Amerikos karo laivai ir jų orlaiviai 12 japonų laivų nuskandino, 3 veikiausiai nuskandino ir 61 sužeidė. Prie to, 100 japonų orlaivių sunaikino. Manoma, kad buvo sunaikinta dar 50 orlaivių.

Japonai 16 Amerikos laivų nuskandino ir 2 sužeidė.

Japonų laivynas, gavęs didelius smūgius, pasitraukė į savo bazes, bet Amerikos orlaiviai juos atakuoja, kur tik jie nesislėptų.

Kaip dabar atrodo, tai japonų bandymas atsiimti Solomonų salas nekuriam laikui nutrauktas. Kitaip sakant, pirmos pastangos pasibaigė be pasekmių. Kaip greitai japonai atsigaus ir pradės naujus žygius, tik ateitis pasakys.

JAPONAI NETEKO JAU 457 LAIVUS

WASHINGTON. — Amerikos submarinai nuskandino dar 7 japonų laivus Pacifike.

Nuo pat japonų atakos ant Amerikos japonai neteko viso 457 laivus, kurių tarpe yra 233 karo laivai.

Laike kovų del Solomonų salų japonai neteko 529 orlaivių.

PIRMADIENĮ, MASSAY HALL, KALBĖS TIM BUCK ir KITI

TORONTO. — Pirmadienį, lapkričio 9, yra organizuojamas SSRS 25 metų sukaktuvių minėjimas Massay Hall, 8 val. vakare.

Kalbės Tim Buck, Sam Carr ir Stewart Smith.

Prezidentas Nori Didesnės Galios

VASHINGTON. — Prezidentas Ruzveltas prašo Kongreso duoti jam teises suspenduoti visam karo metui tam tikrus įstatymus, reikalui esant, kad būtų užtikrintas sekmingas karo vedimas.

Kalbami įstatymai liečia daugiausia karišką ir nekarišką produkciją, prekybą su užsieniniais ir žmonių judėjimą į Ameriką ir iš Amerikos.

Prezidentas nori turėti tokią galią, kad nei joks įstatymas nepastotų kelio reikalingam veikimui vyriausybės, armijos ar kieno kito.

Ta galia, sako jis, bus grąžinta atgal, kai tik karas užsibaigs.

Paleisti Beveik Visi Antifašistai

TORONTO. — Nacionalis Demokratinių Teisių Gynimo Komitetas praneša, kad paleisti visi antifašistai, išskyrus vieną, kuris laikomas Guelph kalėjime. Tai Allan Parsons.

Pereitą penktadienį buvo paliuosuotas Harry Binder, kuris išbuvo Kingstono kalėjime beveik pustrečių metų už prigulėjimą prie Komunistų partijos ir laikymą pas save subversyvės literatūros.

NDTGK sekretorius A. E. Smith pareiškė, kad dabar palieka tik nuėmimas uždraudimo nuo Komunistų partijos ir kitų antifašistinių organizacijų. Jis ragina visuomenę tęsti kovą už nuėmimą to uždraudimo, kadangi tik viena Kanada iš visų demokratinių šalių laiko uždariusi antifašistines organizacijas.

Dewey Išrinktas New Yorko Valstijos Gubernatorium

NEW YORK. — Pereitą antradienį amerikiečiai rinko atstovus į Kongresą, trečdalį senato ir 32 Valstijų gubernatorius. Rinkimai parodė, kad amerikiečiai pakrypo linkui republikonų.

Didžiausiu republikonų laimėjimu skaitomas išrinkimas Thomaso Dewey New Yorko valstijos gubernatorium.

New Yorko valstijos gubernatoriaus vietą demokratai išlaikė per 20 metų, bet šiuo kartu prakišo.

Dewey yra aršus reakcionierius ir didelis Ruzvelto politikos priešas.

Demokratai gavo daugumą Kongrese ir Senate, bet daug mažesnę.

Šie balsavimai parodė, kad daug žmonių nepasitenkinę Ruzveltó administracija.

TURKIJA VISAI ARTI PRIE KARO

ANKARA. — Ismet Inonu, Turkijos prezidentas, kalbėdamas atidarant speciałę parlamento sesiją, pareiškė, kad Turkija stovi visai arti karo.

Jis ragino parlamentą atkreipti atydą į galimybes, kad Turkija gali būti užpulta, nepaisant to, kad ji išsilaikė neutraliai iki šio laiko.

Jis dadėjo, kad Turkija stengsis laikytis neutraliai, bet žiūrės, kad draugiškumo sutartys su kitomis šalimis būtų išpildytos.

WASHINGTON. — Jungtinės Amerikos Valstijos turi jau 800,000 kariuomenės užjūryje, kaip praneša autoritetai.

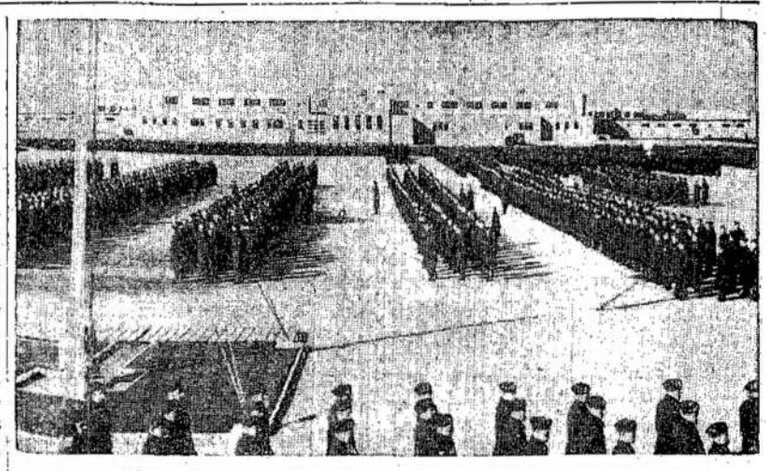

St. Thomas orlaivininkų mokykla nesenai apvaikščiojo labai svarbias apeigas. Tai buvo minėjimas to fakto, kad mokykla išleido jau 20,000 orlaivininkų. Atvaizde matote tų iškilmių sceną prie mokyklos pastatų. Tai gražus rekordas.

"Mes Išvysim iš Lietuvos Nacius Žudikus," Sako Lietuviai Kariai

Rašo Jonas Šimkus

MASKVA. (Per Inter-Continent News) — **Aną dieną aplankiau frontą ir praleidau nekurį laiką su mūsų broliais lietuviais, kurie tarnauja Raudonosios Armijos lietuviškuose daliniuose. Del suprantamų priežasčių aš negaliu paduoti vardus vietų, kur tie daliniai randasi ir taipgi negaliu paduoti vadovaujančių karių vardus, kas naudinga priešui.**

Su manimi vyko rašytojai: **Kostas Korsakas, Salomėja Nėris, Antanas Venclova, Juozas Baltušis, Edvardas Mieželaitis.** Ten buvo ir **Lietuvos operos dainininkė Staškevičiutė** ir Lietuvos Meno Ansamblio orkestras su grupe žymių artistų.

Mes radome karių dalinius puikios gamtos apsuptus, kur viskas labai panašu į Lietuvos gamtą. Pirmų rudens šalčių paliesti lapai auksavo saulės spinduliuose. Ta vieta neseniai buvo mindžiojama vokiškų fašistų, bet raudonarmiečiai juos ištrenkė. Laukuose, netoli kelių, dar matyti daug okupacijos žymių; sužaloti tankai, beračiai sunkvežimiai, artilerijos pabūklai. Vienur ir kitur dar matyti fašistų lavonai.

Bet labiausiai matomos žymės yra sudegintos sodybos, mokyklos, fabrikai, nekaltų mirčiai užkankintų žmonių kapai. Mes matėme bažnyčios griuvėsius, kuriuose naciai sudegino penkius šimtus gyvų žmonių, kada jie atėjo į tą sritį.

Gyvenimas čia grįžta į savo paprastas vėžes. Aš mačiau vaikus pakeliui į mokyklą, kaip nuo laukų suima žieminius rugius. Mūsų kariai padeda gyventojams pataisyti ar atstatyti savo sugriautus namus.

Mūsų broliai uniformoje gali pasigirti ne viena pergale ir jie yra tikri, kad jiems dar pasiseks išsluoti vokiečius iš Lietuvos.

Tą vakarą mūsų broliai puikiai įrengtuose apkasuose klausėsi Solomėjos Nėries, **Antano Venclovo ir kitų rašytojų skaitant savo darbus. Jų balsus lydėjo artilerijos kanonada . . .**

Aš kalbėjausi su eiliniais, karininkais, politiniais instruktoriais. **Komandierius S. Petras, kuris pats karžygiškai dasigavo čia iš pat Rokiškio, pats automatiniu šautuvu yra nudėjęs 60 nacių ir yra apdovanotas Raudonosios Žvaigždės ordinu.** Jis man sakė:

"Mano neapykanta vokiečiams kaip peiliu širdin veria. Mano pirmas susipažinimas su jais buvo okupacijos metu, kada aš dar buvau jaunuolis. Vokiečiai mano tėvą išvežė į Vokietiją ir jis iš ten niekad negrįžo. Mano vyresnis brolis žuvo kovodamas prieš bermontininkų gaujas netoli Rokiškio. Aš turiu ilgas sąskaitas suves-

(Nukelta ant 6 pusl.)

BIZNIS UŽŠALDOMAS DABARTINĖJ PADĖTYJ

OTTAWA. — Pradėdant pereitu pirmadieniu, biznis Kanadoj užšaldomas tokioj padėtyj, kokioj jis dabar yra.

Nekariškos įmonės, krautuvės ir kitoki bizniai negalės plėsti, keisti savo biznį arba persikelti į didesnes patalpas.

Jeigu kas norės atidaryti naują biznį, tas turės gauti leidimą iš vyriausybės.

PARTIZANAI APSUPO VISĄ PULKĄ ITALŲ

LONDON. — Pranešimai iš Jugoslavijos teigia, kad jugoslavai partizanai apsupo ištisą italų pulką Kroatijoj ir veda sunaikinimo kovas.

Partizanai paėmę į nelaisvę 1,200 italų kareivių, 33 sunkiuosius ir 60 lengvųjų kulkosvaidžių, vieną tanką, keletą kanuolių ir nemažai amunicijos.

Meksika Lavins Kariško Muštro Visus Piliečius

MEXICO CITY. — Meksikos vyriausybė išleido parėdymą, kad visi Meksikos piliečiai tarp 15 ir 45 metų amžiaus kas sekmadienį po dvi valandas pašvęstų lavinimuisi kariško muštro.

Kada išmoks sukaliotis į dešinę, į kairę ir maršuoti rikiuotėj, bus lavinami vartoti ginklus.

Moterys taipgi bus lavinamos apsigynimo darbo.

Šio lavinimosi tikslas esąs sucementuoti Meksikos gyventojus į rezervinę miliciją.

Kas atsisakys lavintis, tam bus atimta teisė dirbti prie judžių, siųsti telegramas, tarnauti valstybės įstaigose ir net gatvėkariuose ir busuose.

Sovietai Mokins Kariškos Mankštos Ir 8 Metų Vaikus

MASKVA. — Liaudies Komisarų Taryba paskelbė, kad SSRS įvedamas kariškas paruošimas ir vaikams nuo 8 metų amžiaus.

Pagal naują patvarkymą, pradžios ir vidurinių mokyklų mokiniai bus lavinami kariškos mankštos, o mokinės ruošiamos slaugių darbui arba techniškiems darbams.

Berniukai kiekvienais metais praleis kelias savaites kariškose stovyklose. Juos mokins valdyti ir šautuvą, granatą, kulkosvaidį ir t.t.

Tokiu tai būdu Sovietų Sąjungoj žmonės bus mokinami apsigynimo amato nuo pat mažens.

Vėliausios Žinios

MASKVA. — Raudonoji Armija sulaikė nacių ofensyvą Nalčiko sektoriuje.

WASHINGTON. — Nepaisant amerikiečių atakų iš oro ir jūrų, japonai išsodino savo kareivius į vakarus nuo aerodromo ant Gvadalkanalo salos.

MIDLAND. — Buvęs Ontarijos premjeras Hepburnas pasmerkė tuos, kurie pirmon vieton stato savo partiją, ir ragino žmones prie vienybės.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50.
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St. W., Toronto.

LABAI GERAS ŽINGSNIS IR TEISINGA KRYPTIMI, BET . . .

Jungtinėse Amerikos Valstijose po Naujų Metų nebus galima duoti tokių algų, iš kurių, atmokėjus federalius pajamų taksus, liktų žmogui viršaus $25,000 į metus. Imant domėn Jungtinių Valstijų federalius mokesčius, išeina, kad Jungtinėse Valstijose algos negalės prašokti $67,000 į metus. Tai bus didelis nekurių algų nukirtimas. Amerikoj nekurie asmenys gaudavo po keletą šimtų tūkstančių dolerių į metus.

Jungtinių Valstijų prezidento alga yra $75,000 į metus. Jo alga išskiriama iš reguliacijų, tačiau prezidentas sutinkas, kad ir jam būtų palikta ne daugiau $25,000 į metus.

Kanadoj nėra ir nenumatoma tokio aprubežiavimo, tačiau reikia gauti pajamų virš $75,000 į metus, kad liktų $25,000. Iš pavienio asmens Kanadoj, turinčio $75,000 pajamų į metus, mokesčiais yra paimama $56,000, o jam lieka $19,000. Kad liktų $25,000, Kanadoj reikia turėti pajamų virš $150,000.

Tai labai geri reiškiniai. Tokie patvarkymai geri, nes jie taiko tiems, kurie turi nežmoniškas algas ir kitas jeigas, kuomet milijonai negali suvesti galo su galu. Tokie patvarkymai labai reikalingi senai, bet . . .

Bet nereikia manyti, kad "vargšai" kapitalistai neturės iš ko gyventi. Pačių didžiųjų šiškų niekas neapėjo ir neapeis. Amerikos patvarkymas liečia tiktai algas. Ką asmuo gaus dividendais už įdėtus pinigus, tai nesiskaitys. Kitaip sakant, tik iš algos gyvenančiam žmogui uždedamas apynasris. Kurie sunkiasi milijonus iš industrijos dividendais, tie apynasrį uždėti nesileidžia. Net ir tie, kuriems apynasris bus uždėtas, galės gauti palengvinimą, tai yra didesnę algą, jeigu įrodys, kad iš tų $25,000 į metus sunku padengti visas išlaidas. O kad nebus sunku įrodyti, tai aišku. (Būtų gerai, jeigu kas atsiklaustų darbininkų, ar jie suveda galą su galu).

Labai gerai, kad ponai industrialistai mušasi sau algas, bet kodel gi palikti tokias skyles, pro kurias galės išlysti patys didieji šiškos? Kodel uždėti apynasrį tiems, kurie gauna algas, o palikti tuos, kurie kišenes kemšasi pagalba įdėtų pinigų industrijon ar kur kitur?

VENDEL VILKI PALIETĖ LABAI OPIUS DALYKUS

Vendel Vilki, buvęs Jungtinių Valstijų republikonų kandidatas į prezidentus, išduodamas Amerikos žmonėms raportą iš savo kelionės Eigiptan, Sovietų Sąjungon ir Kinijon, palietė labai opius klausimus. Nepaisant to, kad jis buvo kandidatas tokios partijos, į kurią susimetę Amerikos atžagareiviai, jis iškėlė labai rimtus dalykus, kurių negalima ignoruoti.

Visų pirmiausia jis nurodė, kad geram Amerikos vardui labai daug žalos daro Amerikos tylėjimas, neužtarimas laisvės trokštančių žmonių Azijoj ir kitose vietose, kur žmonės kentė ir dar kenčia nuo imperialistinės nekurių šalių politikos.

Vienu žodžiu sakant, Vilki pasakė tą, kad kas negera, tai negera visur ir reikia kuogreičiausiai taisyti, nes tie negerumai Jungtinių Tautų politikoj ir darbuose yra žalingi kovai prieš fašizmą. Jis specialiai suminėjo Indiją. Atrodo, kad Kinija ir kitos Azijos tautos nepatenkintos britų politika Indijoj.

Jis taipgi pastebėjo, kad Amerika labai mažą paramą davė savo sąjungininkėms, Kinijai ir Sovietų Sąjungai, kurios neteko per abi 10 milijonų gyvybių. Pagyrimai tų šalių nešildo.

Ne visiems Vilkio kalba patiko. Tai labai neturalu. Ne visi nori matyti tikrą tiesą. Dar daugiau nenori atsisakyti nuo senų dalykų. Nors jie kariauja prieš nacizmą, tačiau labai priešingi bent kokiems pakeitimams, kurie liestų juos. Jiems nepatinka, jeigu kas kelia viršun plačiųjų masių nusistatymą žiūrėti, kad po šio karo būtų įsteigtas pasaulis, kuriame visi būtų lygūs, visi valdytųsi patys per save.

ATSIKREIPIMAS Į KORESPONDENTUS

Pas daugelį draugų ir draugių korespondentų stoka įvertinimo žinių ir aprašymų naujumo. Dažniausia įvykiai aprašomi už savaitės laiko ar dar vėliau. Jeigu dar pasitaiko taip, kad aprašymai pasiekia laikraštį vėlai ir tenka palikti dar kitam numeriui, tai aprašymai visai nusensta. Kol jie pasiekia tolimesnius skaitytojus, būna mėnesio senumo.

Liaudies Balsas yra savaitraštis. Bet koks pavėlavimas reiškia ne dieną, o savaitę. Tuo tarpu yra nepaprastai svarbu, kad įvykiai, jeigu jie turi platesnės visuomeninės reikšmės, būtų pranešti tuojaus. Už tai Liaudies Balsas prašo visų nelaukti ilgai. Stengtis parašyti, kad ir trumpiau, tuojaus po įvykio. Taip darydami jūs padarysit labai didelę naudą del laikraščio, taipgi ir del skaitytojų.

"Dabar aš tikiu, jog aš darau daugiau gera mūsų kraštui ir jo kariškoms pastangoms ant šio traktoriaus, negu ofiso kėdėj," pareiškė Hon. Hary Nixon, buvęs Ontarijos provincijos sekretorius. Jis rezignavo iš tos vietos reikšdamas nepasitenkinimą tuo, kad Conantas buvo paskirtas premjeru. Dabar jis dirba savo ūkyj.

APŽVALGA

Profesorius Pakštas Teisina Fašistinius Lietuvos Okupantus

Lietuviški klerikalai, tautininkai ir naujieniniai socicalistai labai pyksta, kai kas pasako, kad jie yra pronaciai; kad jų propaganda raštu ir žodžiu tarnauja naciams. Bet tas jų pyktis neturi pamato. Kad ir labai dangstosi, tačiau kai kada parodo savo dantis ir prisipažįsta, kad jie tokie.

Jie pastaruoju laiku savo propagandai naudoja daugiausia Sovietų Sąjungą, visokiais būdais juodindami tą šalį. Mat kol kas Amerikoje, kaip čia, Kanadoje, autoritetams trūksta inteligentiškumo, kad savo sąjungininkę Sovietų Sąjungą įvertinti sulaikant purviną agitaciją prieš ją. Bet kai kada neiškenčia jie ir užtaria nacius.

Tūlas M. A. Šešupis cituoja Vilnyje profesoriaus Pakšto, visų taip vadinamų lietuviškų tarybininkų ideologo, žodžius jo parašytoj knygutėj anglų kalba. Tos citatos puikiai parodo profesoriaus simpatiją naciams.

Atakuodamas Tarybinę Lietuvos valdžią, Pakštas rašo: "Tarybinėj Lietuvoj visai buvo uždaryta lietuvių spauda." Paskui, priėjęs prie okupantų, jis jau drožia:

"Dalinai atsteigė lietuvių spaudą ir davė nekurias laisves kultūriniuose reikaluose."

Toliau jis, gerindamasis prie katalikų, rašo:

"Naciai atsteigė religijos laisvę, leidžia spausdinti religinius leidinius . . . leidžia religinėm organizacijom veikti.".

Šta dar vienas nacių nuopelnas:

"Pusėtinai daug laisvės pasirinkti profesijas ir užsiėmimus. Geresnės darbininkų algos."

Bet tai dar ne viskas. Toliau Pakštas rašo:

"Teroras buvo sumažintas prie nacių ir aprubežiuotas, tik nekuriuose atsitikimuose, kur atvirai išstojama prieš vokiečių naują tvarką."

Šitaip melagingai nacius teisinti gali tik ščyras nacis.

Pažiūrėkim, ar ištikrųjų taip buvo ir dabar yra?

Kas sako, kad prie tarybinės vyriausybės Lietuvoj buvo uždaryta lietuvių spauda, tas meluoja per akis. Ji ne tik nebuvo uždaryta, bet dar nepaprastu smarkumu plito.

Kultūros kėlimas buvo dar negirdėtas Lietuvos istorijoj. Buvo steigiamos naujos mokyklos, buvo panaikintas mokestis už mokslą, buvo įsteigta Mokslų Akademija, tvarkomi muziejai ir steigiami nauji.

Reiktų prirašyti ištisus puslapius aprašymui Lietuvos žmonių pažangos, jų gerbūvio kylimo prie tarybinės vyriausybės.

O kas atsitiko naciams užėjus? Pustrečio šimto tūkstančių jaunų žmonių buvo išgabenta Vokietijon sunkiems darbams.

Pasilikusiems atimta bent kokia laisvė, apart laisvės garbinti Hitlerį. Net ir patys aršiausi Hitlerio draugai palikti tik Rintelno patarėjais.

Teroras prie tarybinės valdžios nebuvo naudojamas visai, tuo tarpu naciai šaudo po 200 nekaltų žmonių už tai, kad kas kitas užpuola ant okupantų.

Naciai "pagerino" Lietuvos žmonių būvį atimdami namus, ūkius, gyvulius ir net darbą. Tik pereitame Liaudies Balso numeryje skaitėt pranešimą, kaip 8,000 vokiečių išvijo lietuvius iš Kauno miesto centro, užėmė fabrikus ir t.t.

Bet Pakštui naciai labai geri. Jie "atsteigė" lietuvių spaudą, jie "atsteigė" religinę laisvę, jie "pakėlė" darbininkams algas.

Pakšto pareiškimai yra perdėm melagingi. Tai per akis teisinimas nacių ir jų "naujos tvarkos."

Čia galima dar pažymėti, kad Pakštas yra smegenys taip vadinamos Lietuvos Piliečių Sąjungos, kurią taip uoliai remia Naujienos, Draugas, Sandara ir kiti lietuviški laikraščiai Amerikoje.

Visi Imigrantai

Kanadoj dar vis atsiranda žmonių, kurie drįsta viešai skirstyti kanadiečius į "aukštesnius" ir "žemesnius." Paprastai, jie suranda, kad vėlesniu laiku atvykę imigrantai yra "žemesni" ir "triukšmadariai."

Toronto Daily Star spalio 29 dienos laidoj editoriale rašo:

"Buvo pranešta, kad vieno Ontarijos miestelio majoras, pastarojoj savo kalboj, niekinančiai atsiliepęs apie piliečius, kurie atvyko čionai pastaraisiais metais iš kitų šalių. Jis vadino juos 'svetimšaliais' ir davė suprasti, kad jie yra žemesni ir triukšmadariai."

Žinoma, jeigu tas ponas būtų vienas, tai nevertėtų nei kalbėti. Tačiau Kanadoj tokių yra labai daug. Net paprasti darbininkai dažnai, suklaidinti fašistuojančių elementų, kalba apie svetimšalius ir žemesnės rūšies žmones.

Gyvenimas, tačiau, [illegible], kad tie "aukštesni" [illegible] tik ant tiek au[illegible] ant kiek jie savo s[illegible] išlavinę. Rasinio [illegible]autinio skirtumo nėra. [illegible] individai gali išsiskirti savo gabumais.

Patriotizmo atžvilgiu taip pat nėra skirtumo. Kiti ir visai nauji imigrantai pralenkia visus kitus savo patriotiškumu, ištikimybe pareigoms. Yra faktų, kur fabrikantai myli ateivius geriau, negu senus kanadijonus. Ateiviai turi gerą vardą ir armijoj.

Kitas dalykas, tai kad visi kanadiečiai, išskyrus indijonus, yra ateiviai. Skirtumas tik tas, kad vieni senesni, o kiti jaunesni ateiviai. Star tuo klausimu sako:

"Reikia atminti, kad, tam tikroj prasmėj, visi šioj šalyj yra imigrantai, ar jie pirmos, antros, ar trečios kartos."

Pirm pereito pasaulinio karo ateiviai buvo labai niekinami. Būdavo galima matyti iškabas prie fabrikų, kad ateiviai nepriimami. Karo metu, esant stokai darbininkų, buvo reikalas įsileisti į industriją ir ateivius. Karui užsibaigus daugelis fabrikantų pasiliko ateivius. Jie surado, kad ateiviai nei kiek neprastesni darbininkai. Nuo to laiko pažiūros į ateivius (vėlesnius ateivius) žymiai pasikeitė. Bet dar yra nemažai tokių, kurie stengiasi, pamėgdžiodami nacius, išsistatyti "aukštesniais." Gerai, kad tokie yra kritikuojami tokių laikraščių, kaip Star ir t.t.

Pastabos

Pačiose Naujienose kiek laiko atgal buvo pranešta, kad Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos suvažiavime dalyvavo tik pusė tuzino atstovų.

Bet žiūrėkit, kokią "baisią" kovą jie skelbia komunistams. LSS Vykdomasis Komitetas savo atsišaukime sako:

"Mūsų santykiai su komunistais, kokie jie šiandien yra, turi būti aiškūs kovos santykiai."

Girdi, su jais reikią kovoti, kad jie esą "Rusijos interesų atstovai."

—o—

Skaitant tą socialistų atsišaukimą prisimena pasakojimas apie vieną parašiutininką.

Jis buvo paleistas iš orlaivio su šautuvu ant pečių ir dviračiu prie šono. Kada jis suskaitęs dešimtį bandė atidaryti parašiutą ir tas neatsidarė, visu smarkumu krisdamas linkui žemės sau vienas kalbėjo:

"Viskas toj armijoj niekai. Veikiausiai ir dviratis bus niekam netikęs."

—o—

Grigaičio socialistai baigia nykti, kaip musės rudenį, bet dar kalba apie kovą.

Kas juokingiausia, tai kad bando savo oponentus šmeižti tokiais dalykais, kuriais gali tikėti tik tas socialistų pustuzinis, kuris buvo suvažiavęs į "suvažiavimą."

—o—

Jeigu komunistai būtų ir Rusijos interesų atstovai, tai ir tokiame atsitikime jie negalėtų būti žalingi.

Šiandien juk nuo Rusijos labai didelėmis laipsnyje priklauso ir Amerikos ir kitų šalių likimas. Rusija jau paaukojo 5 milijonus vyrų, kad sutriuškinti Hitlerio karo mašiną.

Į ką gi būtų panašu, jeigu, pavyzdžiui, lenkai, jugoslavai ir kiti Amerikoj gyveną socialistai skelbtų panašią kovą tiems, kurie nori padėti Lenkijos, Norvegijos, Čekoslovakijos interesams?

Juk tai būtų kova prieš tuos, kurie eina bendrai su Amerika prieš hitlerizmą.

—o—

Sovietų Sąjungą remia šiandien ne vien komunistai. Vendel Vilkis, republikonų kandidatas į prezidentus, reikalauja didesnės pagalbos Sovietų Sąjungai. Reiškia ir jis Rusijos interesų atstovas, ar ne?

Ir Ruzevelto vyriausybė remia Sovietų Sąjungą. Ji skolina ginklus ir amuniciją. Reiškia ji ne tik žodžiais, o ir darbais remia. Ar ir ji yra Rusijos interesų atstovė?

—o—

Jeigu kalbėti apie ta[illegible], kas kieno interesus at[illegible]ovauja, tai reikia pastatyti [illegible] klausimą, kaip yra su [illegible] taip užsispyr[illegible]ais, kurie Amerikoj del [illegible]šiai veikia Lietuvos fašistų režimo?

Kiek [illegible] atrodo, tai lietuviški socialistai, tautininkai ir [illegible] klerikalai Jungtinėse Valstijose yra 100 kartų giliau pasinėrę į svetimos šalies interesus, negu bile kurie kiti.

J. Y.

ŠYPSENOS

Jis Pamiršo

Karininkas permetė akimis atvestą eilinį kareivį ir pradėjo klausinėti:

— Ar tu vadinai seržantą melagium?

— Taip, ponas leitenante, —atsakė kareivis.

— Ir apgaviku?

— Taip, ponas leitenante.

— Ir išverstakiu, kreivakoju ir juokdariu?

Eilinis susimąstė. Paskui, apgailestavimą reiškiančiu balsu, tarė:

— Ne, ponas leitenante. Užmiršau tą.

Pasiteisinimo Problema

Policistas nakčia sulaikęs girtą žmogų klausia:

— Kokį tu pasiteisinimą turi valkiotis taip vėlai?

— Jeigu turėčiau pasiteisinimą, tai jau pora valandų atgal būčiau davęs žmonai namie, — atsakė žmogelis.

Vežk Atgal

Vežikas: — Sakyk, kaip ilgai aš turėsiu vežioti tave? Jau dabar tu man turėsi mokėti $18.50.

Žmogus: — Geriau vežk mane aštuoniolika dolerių atgal, nes aš turiu tik 50 centų.

TĖVAS SU DUKTERIA KOVOJO STALINGRADE

MASKVA. — Majoras Ivan Zolotov ir jo 21 metų duktė apdovanoti už narsumą kartu su kitais Stalingrado gynėjais.

Tėvas ir duktė kovojo viename pulke ginant Stalingradą.

SVENTO LAURYNO UPĖJ NUSKANDINO 15 LAIVŲ

QUEBEC. — Teisingumo ministeris St. Laurent, kalbėdamas liberalų klubo baliuje, pareiškė, kad Svento Lauryno upėjnacių submarinai nuskandino nuo 10 iki 15 laivų.

Jonas Kaškaitis

Tai Ne Vėjas

Tai ne vėjas sukūringas
Baladoja, užia,
Tai ne griausmas griaudžia, dunda
Rudenio naktužę.
Tai ne vėsulas užbėgęs
Žalią girią laužo,
Tai ne liepsnos braška, šoka
Ant didžiulio laužo.
Ne. Tai Hitlerio smogiko
Bestijos rudieji —
Griauna, daužo, čiuožia tankais
Ir liektuvais skrieja.
Suniokojo jauną šalį,
Išvogė, išplėšė
Barbarai tie prakeiktieji, —
Liko tik griuvėsiai . . .
Kiek tenai pridėta darbo
Verdančio, širdingo!
O dabar tik laužai barkšo —
Puiki grožė dingo . . .
Šiurpas net tave supurto . . .
Net suvirba kraujas . . .
Tas pasiutelis banditas!
Tos fašistų gaujos!

Atsirūgs gi nevidonui!
Prieis prie liepto galo!
Kerštas armijai raudonai
Didvyrius nukalo.
Tuos liuciperius prakeiktus,
Žvėris tuos plėšrūnus
Privarys prie liepto galo
Sąjungiečių sūnūs.
Nuvalys jungtinės šalys
Nuo žemelės kūno
Tą prašvinkusią pavietrę:
Nacį tą siaubūną,
Tą patrakusį fašizmą,
Samurajų gaują, —
Ir pasės tautų vienybę
Ir gadynę naują.
Ir atgims tada pasaulis —
Laisvos visos tautos,
Ir žydės gražiai, didingai
Laisvės, brangiai gautos.
Susilies krūvon žmonija
Be kraštų, be ribų,
Ir gyvuos plati, galinga
Sąjunga Tarybų.

Britų ir So
Koopera

Kiek laiko atgal per
dos radio tinklą kalbėj
Tanner, Amalgamated
neering Unijos Bri
prezidentas, apie Brit
ir Sovietų Sąjungos un
operaciją. Žemiau talp
sutrumpintą jo kalbą
supratimu, kad ji n
Liaudies Balso skaityto
kaip draugiškai bend
biauja Britanijos ir S
Sąjungos unijos. —

—o—

Nuo to laiko, kada aš
kau į Kanadą dalyv
Amerikos Darbo Feder
konvencijoj Toronte,
vau klausiamas daug
mų. Bet svarbiausiais
Anglo-Sovietų unijų ko
cijos, antro fronto ir
fabrikantų ir unijų ga
komitetų klausimai . . .

Aš pats turėjau ga
pastebėti SSRS vyst
kadangi aš tenai lan
du kartu — vieną kart
metais, o kitą 1928 met
ir kaip darbininkas,
jausi puikais rusų a
mais ir gerbiau jų pas
vimą del tų atsiekimų.

Kada aš lankiausi
1928 metais, Pirmo Pe
tinio Plano išvakarėse
ėjo įtemptos diskusijo
ko Rusija turėtų k
truotis, ant sunkiosios
trijos, ar taip vadi
lengvesnės industrijo
rančios tokius daiktu
riuos mes perkame k
vėse, kuriuos mes va
čiai skaitome gyvenim
menomis.

Dėkokime Stalinui,
nutarė koncentruotis
sunkiosios industrijos.

Rusų pasiaukavim
riuos jie padarė laike
metinio plano, buvo p
taipgi del jūsų ir man
dėka tų pasiaukavim
šiandien gali kovoti pr
kietiją.

Mes esame nepa
skolingi Rusijos žm
Tos skolos mes nega
atmokėti. Štai kodel B
jos žmonės taip trokšt
ti viską, kas tik galim
padėti jiems. Vienu t
miu yra Anglo-Sovietų
tų Unijų Komitetas.

Britanijos Amatų
Kongrese Edinburge
mėnesį 1941 metais, ge
Amatų Unijų Kongres
ba pasiūlė, kad mes s
tume tokį komitetą.
siūlymas buvo vienbals
girtas.

Pirmas to naujo
susirinkimas įvyko Ma
spalio mėnesį, 1941
Britų delegacija, susid
ti iš penkių amatų unij
tovų, kurių tarpe buv
Walter Citrine ir Frank
stoneroft, pirmininkas,
ko greičiausiomis prie
priemonėmis, ku
nuvykė būti Austr
pasit[illegible]ni, kuris nug
naikintuv[illegible]manską.
juos į Mur[illegible]ivo sutikt
Greitai t[illegible]tų progr
aštuonių punk[illegible]niza
į kurią įėjo org[illegible]os
savitarpinės pagal[illegible]ba
visokia galima paga
vyriausybėms, sustipri
abiejų šalių kar[illegible]ką p
gų, ir pagalba oku
kraštų žmonėms, kurie
voja už išsilaisvinimą
steigimą demokratin
sių.

Ji taipgi žadėjo sav
nę pagalbą unijiniams
šalių judėjimams ir
sustiprinti asmeniškus
šius tarp abiejų šalių
nių judėjimų.

Abieji unijiniai org
pripažino visišką vienas

Britų ir Sovietų Unijų Kooperacija Šiame Kare

Kiek laiko atgal per Kanados radio tinklą kalbėjo Jack Tanner, Amalgamated Engineering Unijos Britanijoj prezidentas, apie Britanijos ir Sovietų Sąjungos unijų kooperaciją. Žemiau talpiname sutrumpintą jo kalbą su tuo supratimu, kad ji nušvies Liaudies Balso skaitytojams, kaip draugiškai bendradarbiauja Britanijos ir Sovietų Sąjungos unijos. — **Red.**

—o—

Nuo to laiko, kada aš atvykau į Kanadą dalyvavimui Amerikos Darbo Federacijos konvencijoj Toronte, aš buvau klausiamas daug klausimų. Bet svarbiausiais buvo Anglo-Sovietų unijų kooperacijos, antro fronto ir bendrų fabrikantų ir unijų gamybos komitetų klausimai...

Aš pats turėjau galimybę pastebėti SSRS vystymąsi, kadangi aš tenai lankiausi du kartu — vieną kartą 1920 metais, o kitą 1928 metais — ir kaip darbininkas, stebėjausi puikiais rusų atsiekimais ir gerbiau jų pasiaukavimą del tų atsiekimų.

Kada aš lankiausi Rusijoj 1928 metais, Pirmo Penkmetinio Plano išvakarėse, tenai ėjo įtemptos diskusijos, ant ko Rusija turėtų koncentruotis, ant sunkiosios industrijos, ar taip vadinamos lengvesnės industrijos, darančios tokius daiktus, kuriuos mes perkame krautuvėse, kuriuos mes vakariečiai skaitome gyvenimo reikmenomis.

Dėkokime Stalinui, kad jie nutarė koncentruotis ant sunkiosios industrijos.

Rusų pasiaukavimai, kuriuos jie padarė laike penkmetinio plano, buvo padaryti taipgi del jūsų ir manęs. Nes dėka tų pasiaukavimų, jie šiandien gali kovoti prieš Vokietiją.

Mes esame nepaprastai skolingi Rusijos žmonėms. Tos skolos mes negalėsime atmokėti. Štai kodėl Britanijos žmonės taip troškta daryti viską, kas tik galima, kad padėti jiems. Vienu to požymiu yra Anglo-Sovietų Amatų Unijų Komitetas.

Britanijos Amatų Unijų Kongrese Edinburge rugsėjo mėnesį 1941 metais, generalė Amatų Unijų Kongreso taryba pasiūlė, kad mes sudarytume tokį komitetą. Šis pasiūlymas buvo vienbalsiai užgirtas.

Pirmas to naujo organo susirinkimas įvyko Maskvoj, spalio mėnesį, 1941 metais. Britų delegacija, susidedanti iš penkių amatų unijų atstovų, kurių tarpe buvo Sir Walter Citrine ir Frank Wolstoncroft, pirmininkas, nuvyko greičiausiomis prieinamomis priemonėmis, kuriomis nis[illegible]ikė būti Australijos pasi[illegible]ui, kuris nugabeno naikintuv[illegible]manską.

juos į Mur[illegible]uvo sutikta ant

Greitai b[illegible]tų programos, aštuonių punk[illegible]anizavimas į kurią įėjo org[illegible]os kare, savitarpinės pagal[illegible]ba savo visokia galima paga[illegible]mas vyriausybėms, sustiprinti[illegible] abiejų šalių karišku pastan[illegible]gų, ir pagalba okupuotų kraštų žmonėms, kurie kovoja už išsilaisvinimą ir atsteigimą demokratinių teisių.

Ji taipgi žadėjo savitarpinę pagalbą unijiniams abiejų šalių judėjimams ir tęsino sustiprinti asmeniš[illegible]s ryšius tarp abiejų šalių unijinių judėjimų.

Abieji unijiniai organai pripažino visišką vienas kito organizacijų autonomiją.

Britų delegatams už vizitą buvo atsimokėta gruodžio mėnesį. Trylika Sovietų amatų unijų atstovų praleido keletą savaičių Britanijoj. Delegacijoj buvo dvi moterys — abi tipiškos darbininkės — ir jie pasiekė pačias širdis darbininkų, į kuriuos tik jiems teko kalbėti, su savo nuoširdumu ir pasiryžimu.

Rusai taipgi aplankė išbombarduotas vietas, kalbėjo į darbininkus kantynuose ir diskusavo su dirbtuvių komitetų vedėjais ir nariais.

Gale savo maršruto jie matėsi su ministeriu pirmininku.

Anglijoj mes vedėme nemažą kovą už pakėlimą ir pagerinimą produkcijos, kuri dar vis žemiau galimo maksimumo. Kova prieš praktikas, kurios trukdo visuotinai produkcijai, ir tėmijimas manevrų firmų ir monopolių, bandančių išbudavoti pokarinę poziciją kariškos gamybos iškaščiais, tapo svarbiausiomis Britanijos unijų karo meto funkcijomis. Bet tos rūšies kova visai neturi vietos Sovietų kariškose pastangose. Tenai nėra tokių praktikų, kurios kenktų produkcijai. Tas buvo parodyta perkeliant ištisas industrijas iš karo zonų į saugias vietas už Uralų ir pravedant deginimo politiką. Ant Sovietų kariškų pastangų kelio nėra jokių skerspainių.

Sakyti, kad amatų unijos Sovietų Sąjungoje yra niekas kitas, kaip tik valstybės įrankiai, reiškia nematyti valstybės pobudžio ir kieno interesams ji tarnauja.

Mūsų šalyse mes negalime pretenduoti, kad darbininkų interesai laimės bile kokiame klausime, jeigu mes nevesime stiprios organizuotos kovos. Tenai nėra žymių parėmimui idėjos, kad reikalinga vesti tokią kovą, jeigu turima mintyje darbininkų reikalai aplamai. Jeigu tokia kova nereikalinga, tuomet amatinės unijos, aišku, įgauna kitokį charakterį ir skirtingai veikia.

Tiktai pilnai suprasdami darbininkų valdymą produkcijos priemonių mes galime suprasti santykius tarp unijinio judėjimo Rusijoj ir sovietinės valstybės.

Mes esame pripratę prie idėjos, kad didysis biznis yra dalis mūsų valstybės mašinerijos; mes žinome, kad jo interesai turi didžiausią įtaką į valdžios politiką. Bet Sovietų Rusijoj darbininkų klasė, per savo organizacijas, nustato politiką, liečiančią jos reikalus.

Jūs galite nusistebėti, kodėl aš tiek daug kalbėjau apie Sovietų Rusiją, kalbėdamas apie Britanijos darbininkus ir karą. Britanijos darbininkai pamatė, ypatingai po Vokietijos užpuolimo ant Rusijos, kad yra didelis reikalas pažinti SSRS. Karas privertė juos realizuoti, kaip artimai jų interesai susirišę.

Britanijos darbininkai mato, kad ta puiki kova, kurią veda rusai, paeina iš gilaus [illegible]jausmo tai šaliai, kurios jų [illegible]davojimui jie daug pa[illegible]išb[illegible] ir iš jų troškimo palikti [illegible]dėjo[illegible]lais[illegible]ais ir tęsti vystymą po karo.

Visai negalima, žiūrint į kovą, kurią veda rusai, tikėti, kad SSRS yra tironijos šalis, kur moterys ir vyrai yra verčiami po prievarta dirbti ir kovoti, prieš jų valią, apgynimui tokios šalies, kuri nėra jų pilna žodžio prasme.

Rusijos problema ir didelis Jungtinių Tautų susiinteresavimas Rusijos žmonėmis, veda prie palietimo antro fronto.

Šis klausimas yra labai opus sename krašte. Mes pergyvenom svarbius ir pavojingus laikus. Mes nukentėjome nuo nacių blitzo ir stovėjome prieš invazijos pavojų. Mes žinome, kad šis karas bus išspręstas tiktai ant žemės.

Visi pritaria atidarymui vakarinio fronto — jis neišvengiamas. Lieka tiktai klausimas, kaip greitai bus pradėta ofensyva.

Jeigu rusų armijos bus sulaikytos rytiniame fronte, Hitleris galės paliuosuoti savo jėgas del atakos ant Britų Salų arba sustiprinimui savo apsigynimo, kad invazija kontinento bus daug sunkesnė.

Nors Amatų Unijų Kongresas atmetė rezoliuciją, reikalaujančią antro fronto tuojaus, ir paliko tą klausimą kompetentiškiems autoritetams, bet buvo išreikšta visuotina nuomonė, kad kuo greičiau, tuo geriau.

Kuomet ji ateis, visa žmonių jėga ir energija bus užpakalyje tokio veikimo. Britanijos žmonės pasirengę didžiausiam pasiaukavimui. Mūsų darbininkai aiškiai mato, kad šis karas mūsų karas. Jis liečia ne vien ginkluotas jėgas. Tai visuotinas karas, āpimąs visus vyrus, moteris ir vaikus visose demokratinėse šalyse.

Antras frontas nėra taip sau davimas pagalbos mūsų sovietinei sąjungininkei. Tai yra svarbiausias Britanijos ir visų Jungtinių Tautų žmonių reikalas.

voja dar negirdėtu didvyriškumu, tai tos sukaktuvės bus plačiai atžymėtos ir kitose šalyse. Ta proga lai būna leista ir man parašyti keletą žodžių apie tą garbingą šalį ir jos sulošta rolę pasaulyje.

Juozas Stalinas, kurio vadovybėje Sovietų Sąjunga budavojo socializmą ir rengėsi kovai su viso pasaulio demokratijos priešais — naciais ir fašistais.

SOVIETŲ SĄJUNGA IR JOS ROLĖ PASAULYJE

Lapkričio 7 dieną, tai yra šį šeštadienį, Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga minės 25 metų sukaktuves nuo spalio revoliucijos. Kadangi Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga šiam kare prieš hitlerizmą lošia vyriausią rolę ir jos žmonės kovoja dar negirdėtu didvyriškumu, tai tos sukaktuvės bus plačiai atžymėtos ir kitose šalyse. Ta proga lai būna leista ir man parašyti keletą žodžių apie tą garbingą šalį ir jos sulošta rolę pasaulyje.

Kas Ta Sovietų Sąjunga

Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga arba, trumpiau tariant, Sovietų Sąjunga, sau pamatus padėjo 25 metai atgal, lapkričio 7 dieną, kuomet Rusijos žmonės, Bolševikų partijai vadovaujant, nuvertė Kerenskio vyriausybę ir įsteigė sovietinę arba darbininkų vyriausybę.

Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga yra, kaip ir pats vardas sako, sąjunga visos eilės respublikų. Pirm Vokietijos atakos ant Sovietų Sąjungos, ji turėjo jau 16 respublikų. Ne visos vienu kartu įstojo.

Sovietinių Socialistinių Respublikų Sąjunga buvo sudaryta 1922 metais, kada susijungė į sąjungą Rusijos, Užkaukazio, Ukrainos ir Gudijos respublikos. Vėliau įstojo kitos. Kaip Lietuva ir kitos, įstojo tik pirm nazių atakos.

Tautinė Sovietų valdžios politika yra paremta ant visų SSRS tautų lygybės ir jų apsisprendimo teisės visiško ir besąlyginio pripažinimo. Tai yra, visos sąjungą sudarančios respublikos turi lygias teises, nepaisant, ar jos didelės, ar mažos. Taipgi kiekviena respublika turi savistovumą ir teises išeiti, jeigu nori, iš sąjungos.

Tautų lygybės principas Sovietų Sąjungoj buvo griežtai vykdomas. Todėl ir pasireiškė toks tautų solidarumas, nors Sovietų Sąjungoj yra daug tautų.

Čia galima dar pastebėti, kad tokios tautelės, kurios negalėjo būti skaitomos sąjunginėmis respublikomis, gavo autonominių respublikų ir autonominių sričių teises. Tautų ir tautelių santykiai buvo taip sutvarkyti, kad ir mažiausios tautelės gyvavimas ir kultūrinis augimas būtų garantuotas.

Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga dar ir delto gražiai sugyveno, kad joj buvo įvesta nauja socialė santvarka, atmetanti žmogaus žmogumi išnaudojimą.

Sovietų Sąjungoj buvo įvesta visuomeninės nuosavybės sistema. Tai yra, visos gamybos priemonės, visos visuomeninio aptarnavimo sistemos, šalies resursai buvo paversti visuomenės nuosavybe. Atskiras pilietis gali turėti savo tik namus, baldus ir kitus savo asmeniniam naudojimui reikalingus daiktus.

Visa žemė taipgi tapo valstybės nuosavybė. Niekas negali žemės pirkti ar parduoti. Valstiečiai, tačiau, negali būti nuo žemės nuvaryti. Jie gali naudotis žeme per amžius.

Suvisuomenimas gamybos priemonių, resursų ir aptarnavimo sistemų, panaikino Sovietų Sąjungoj išnaudojimą žmogaus žmogumi. Visa visuomenė pradėjo rūpintis visų reikalais vienodai. Gamyba tapo gamyba ne del gavimo pelno, o del patenkinimo šalies ir jos gyventojų reikalų.

Rusija prie caro buvo labai apleistas kraštas. Prie naujos administracijos ir santvarkos, šalies kylimas rubežiavosi tik žmonių pajėga. Viskas buvo stumiama pirmyn, kiek tik Sovietų Sąjungos žmonių pajėga leido.

Sovietų Sąjungoj tuojau atsirado nepaprastai didelis kylimas apšvietoj. Prie caro, senojoj Rusijoj, 1914 metais, mokyklose mokinosi tiktai 7,800,000 mokinių. Raštingų žmonių tuometinėj Rusijoj buvo tiktai 22.3 nuoš. Raštingų moterų buvo priskaitoma vos 13.1 nuoš. Aukštesnių mokyklų buvo vos 91 ir jose mokinosi vos 124,000 mokinių.

Kaip mokslingumas kilo prie naujos administracijos ir santvarkos, galima matyti iš to, kad po 20 metų vidurinėse, nepilnose vidurinėse ir pradinėse mokyklose buvo jau 30,000,000 suviršum mokinių. Tuo pat laiku 523,379 studentai mokinosi aukštesniose mokyklose ir universitetuose. Vietoj 91 aukštesnės mokyklos prie caro, dabar buvo jau 592 mokyklos.

Prie to, šiuo laiku Sovietų Sąjungoj buvo jau 2,563 technikinės mokyklos, lyginant su 223 prie caro.

Caristinėj Rusijoj, 1913 metais, apšvietos reikalams buvo paskirta 153,000,000 rublių, o Sovietų Sąjungoj, 1936 metais, buvo paskirta 33,200,000,000 rublių. Per 20 metų buvo pastatyta 50,000 naujų mokyklų.

Labai smarkiai pakilo ir spauda. Pirm karo Sovietų Sąjungoj buvo leidžiama 1,880 įvairių laikraščių ir žurnalų. Jų bendras prenumeratorių skaičius buvo 250,000,000.

Panašiu tempu kilo visos kultūrinės sritys, kaip ir ekonominis žmonių gerbūvis.

Sovietų Sąjungos Rolė Pasaulinėj Dirvoj

Sovietų Sąjungos įsisteigimas buvo didelis įvykis ne tik darbininkų sluogsniams po visą pasaulį, bet ir bendrai demokratijai. Nes Sovietų Sąjungoj augo ir bujojo pažangos ir demokratijos jėgos.

Nuo savo įsisteigimo, Sovietų Sąjungos politika buvo taikos politika. Ji, gimusi pereito karo metu, puikiai žinojo, ką karas reiškia. Kada ji įstojo į Tautų Lygą, tai jos atstovas nuolatos kėlė taikos išlaikymo klausimą.

Sovietų Sąjunga labai garsiai kalbėjo, kada Italijos fašistai rengėsi pulti Etiopiją. Ji griežčiausiai reikalavo sulaikyti pardavimą Italijai aliejaus ir kitų kariškų reikmenų.

Laike fašistų užpuolimo ant Ispanijos respublikos, Sovietų Sąjunga buvo vienintelė šalis, kuri siuntė pagalbą respublikonams, kuomet kitų demokratinių šalių vyriausybės visai atsisakė padėti Ispanijos demokratijai.

Kinija, kuri jau šešti metai veda karą prieš įsiveržėlius japonus, taipgi gerai žino, kokią didelę pagalbą Sovietų Sąjunga suteikė jos kovotojams.

Bet, viso pasaulio demokratijos nelaimei, teisingo Sovietų Sąjungos balso nebuvo paklausyta. Hitleris ir Musolinis, tie juodųjų jėgų vadai, surado daug draugų demokratinėse šalyse. Čemberlenai, Daladjerai ir kiti dirbo priešingai. Jie sudraskė visas sąjungas, kokias tik Sovietų Sąjungai buvo pavykę sudaryti kovai prieš agresiją. Net šio karo išvakarėse Francijos ir Britanijos reakcionieriai sudraskė Sovietų Sąjungos, Čekoslovakijos ir Francijos sąjungą, išdraskydami Čekoslovakiją, atiduodami ją Hitleriui.

Net Hitlerio mašinai esant parengtai, buvo atsisakyta sudaryti antiagresinį bloką prieš agresiją, kuri buvo planuojama Berlyne ir Romoj.

Neklausymas teisingo Sovietų Sąjungos balso šiandien reikalauja iš visų laisvę mylinčių žmonių daug kraujo ir vargo. Ir daugiausia kraujo išlies ne kas kitas, o Sovietų Sąjungos žmonės, kurie taip atkakliai kovojo už taiką.

Čia galima paliesti dar vieną dalyką, kuris labai tampriai rišasi su kova prieš agresorius.

Britanijos inžinerijos darbininkų unijos prezidentas Taneris kiek laiko atgal kalbėjo per Kanados radio sistemą ir pareiškė, kad reikia dėkoti, jog Sovietų Sąjungoj laimėjo Stalino planas budavoti pirmiausia sunkiąją industriją, pamirštant nekuriam laikui apie kasdieninius reikalus. Jis nurodė, kad Sovietų žmonės dabar turi kuo atremti nazių gaujas už tai, kad visą savo asmeninį gerbūvį paaukojo budavojimui mašinų ir ginklų.

Jis pasakė labai didelę tiesą. Sovietų Sąjungos žmonių pasiaukavimas taikos metu, kad pasigaminti reikalingų įrankių kovai su plėšikais, yra pamatinis demokratijų laimikis. Jeigu ne Sovietų permatymas, jeigu ne prisirengimas, naziai būtų senai sunaikinę Raudonąją Armiją ir užpuolę ant Britanijos ir kitų nepavergtų šalių.

Gyvenimas Parodė

Gyvenimas ir dabartinės kovos įrodė, kad visi raštai, niekinanti Sovietų Sąjungą, visos kalbos, būk tenai nieko gera nėra, buvo grynas melas, melas tų, kurie norėjo, kad demokratijos nepaisytų Sovietų Sąjungos ir tokiu būdu nesusidėtų kovai prieš agresorius.

Mes turime džiaugtis, kad Rusijos žmonės išsiliuosavo iš po to jungo, kokiu buvo senasis režimas, ir įsisteigė sau socialistinių respublikų sąjungą ir socialistinę santvarką. Tai buvo laimėjimas ir mūsų ir kitų laisvę trokštančių žmonių po visą pasaulį, kaip ir Rusijos žmonių.

Tuo metu, kai Sovietų žmonės mini savo 25 metų gyvavimo sukaktuves, mes sveikinkime juos ir dėkokime už tai, ką jie atliko ir del mūsų laisvės įsigelbėjimo.

J. Y.

"Būk vyras," skaito Jackie Shea savo tėvo laiške. Jo tėvas žuvo kartu su orlaiviane-šiu Wasp. Jis buvo to laivo komandierium. Laivas buvo nuskandintas japonų los.

Draugas Povilas Pajuodis, buvęs Liaudies Balso linotipistas. Šią savaitę lankėsi Toronte. Užbėgęs į šapą padėjo rinkti raides del šio numerio.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Per pastarasias dvi savaites, Liaudies Balsui aukų gauta sekančiai:

Drg. P. Gudas, montrealietis, atsinaujindamas prenumeratą, laikraščiui paaukojo $2.00.

Drg. A. Lisauski, New Westminster, B. C., atsinaujindamas laikraštį, paaukojo $1.00.

Drg. G. Berlinsky, torontietis, atsilankydamas į L. B. raštinę, laikraščio reikalams paaukojo $1.00.

Drg. J. J. Puras, Nipegon, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščiui paaukojo $2.00.

Liaudies Balso Nr. 576 buvo paskelbta, kad drg. A. Serbenta, Kenmore, N. Y., laikraščiui yra paaukavęs $1. Turėja būti pažymėta $2.00.

Visiems aukavusiems tariame didelį ačiū.

Administracija

SSRS DARBININKAI PERVIRŠIJO KVOTĄ

MASKVA. — Nežiūrint to fakto, kad Stalingrado traktorių fabrikas nedirbo, Sovietų Sąjungos tankų industrija spalio mėnesį pagamino daugiau tankų, negu rugsėjo mėnesį.

Aviacijos industrija taip pat pagamino daugiau orlaivių spalio mėnesį, negu rugsėjo mėnesį.

Žmogaus Psichiniai Jausmai ir Būdai

Rašo Dr. J. J. BORISAS

Valios Jausmai

Paimkim kaipo pavyzdį vaiką, kuris eina į mokyklą ir mąsto, kad jis arba ji gali gauti gerą ženklą ir jo tėvai jį arba ją pagirs už tokį jo darbą. Pakeliui jam beeinant, jis sutinka savo draugus, kurie ragina jį arba ją, vietoj mokyklos, eiti į lauką pažaisti. Vaikas sustoja ir susimąsto. Jis galvoja apie žaidimą ir apie tėvų pagyrimą. Jam ateina galvon, kad jeigu jis gaus smagumo žaizdamas, tai kartu su tuo jis taipgi gaus nesmagumo, papeikimą iš tėvų. Jis svarsto, galvoja, svyruoja, sprendžia ir galop eina į mokyklą. Tai toks yra valios jausmų pavyzdys.

Reikia suprasti, kad kiekvienas valios aktas susideda iš trijų momentų:

1. Svarstymo.
2. Nusprendimo.
3. Išpildymo.

Svarstymo jausmai priveda prie nuosprendžio jausmų, o nuosprendžio jausmai priveda prie išpildymo jausmų.

Valios Išvystymas

Valiai išvystyti reikalinga tas pats, kaip ir visiems kitiems gabumams išvystyti; tai yra, reeikalingas jos lavinimas. Valios lavinimą reikia suprasti, kaip valinių veiksmų atlikimą. Jeigu mes dažnai atliekame savo darbus, tai dėl įpročio įtakos darosi lengvesni ir lengvesni, vien dėl to, kad mes nuveikiame pastangas. O kuomet pastangos nukariautos, tai tada lieka tik įpročiai.

Žmogaus Gabumai

Gabumus mes tankiai pastebime ant mūsų draugų, tėvai ant savo vaikų. "Gabumas" yra tik žodis, surištas tam tikru būdu su tos ar kitos smagenyno dalies veikimu, kaip psichinis procesas (dvasinis veiksmas). Žmogaus galvojimą ir gabumą, anot Aristotėlio, pagimdo protingai galvojanti siela, kuri tankiai persikelia iš protėvių ir retkarčiais iš tėvų. Neturiu čionai mintyje mirštamą sielą, kurią įvairios religijų sektos skelbia, nes toji siela yra labai neaiški, nesuprantama, daugiausiai tik filosofija.

Yra daug tėvų, kurie tankiai pasigiria, kad jų vaikai labai gabūs ir tam panašiai. Tankiai vaikų gabumai mažai ką turi su tėvų "gabumais." Gabumai atsiranda daugiausiai iš gentkarties, iš praeities giminių įvairiais savo procesais, savo takais, taip lygiai, kaip žmonijos istorija. Taipgi būtų labai kvailas manymas, jog gabumai atsiranda vieniem arba kitiem procesam dirbant, kurie sudaro smagenų centrus, o smagenų centrai sudaro gabumus. Negalima taipgi manyti, jog įvyksta gabumų procesas, tiktai taip vadinamais "gabumų centrais." Iš tikrųjų gabumų centrų veikimas įvyksta veikiant visai jausmų sistemai, tačiau vyriausioji rolė priklauso gabumų centrui arba toms dalims smagenų, kurios valdo gabumų centrus.

"Gabumų" negalima nupirkti, negalima įgyti, negalima paskolinti. Gabumai miršta su tuom asmeniu, kuris juos turi. Gabumai išsivysto evoliucijos keliais, per patyrimus, svajones, jausmus, mintis ir ilgą protavimą. Žmogaus gyvenimas pertrumpas, kad galėtų išvystyti gabumus. Prie gabumų, taip pat, reikalinga prisirengti tobulinant protą nuolatos. Reikia taipgi suprasti, kad tankiai tėvai buvo labai gabūs, o jų vaikai visai ne. Pasaulio genijų vaikai, sulyg istorijos rekordų, buvo tik vidutiniško proto žmonės su vidutiniškais gabumais. Tas yra tiesa. Bet iš kitos pusės taipgi mums aišku, kad viskas, kas gema, turi mirti. Taip yra ir su gabumais. Gabumai irgi miršta kartu ir viskas, kas yra gamtoje. Sulyg geneologų rekordų, kurie yra žmonijos rekorduoti, mums [illegible], kad galima veik k[illegible]ieną žmogų patobulinti, jeigu jis arba ji leis[illegible] ir bus nuolatos raginamas prie vienokio ar kitokio darbo.

Lygybės Jausmai

Mums aišku, jog kiekvieno žmogaus kūne permaina įvyksta kas 9 metai ir per tą laiką viskas keičiasi jo kūne iš valios jam nejaučiant. Tai yra tokis biologiškas persikeitimas, kuris reikalingas dėl tobulinimo žmogaus ir apsaugos bei pripratimo prie ateities.

Tačiau, gamta reikalauja lygybės. Daleiskime, apsivedą vyras, turintis 45 metus amžiaus su mergina 25 metų. Jų abiejų vaizdiniai yra skirtingi ir jų gyvenimas negali būti pilnas jųjų abiejų jausmuose, nes susidaro skirtingi, prieštaringi jausmai viens prieš kitą. Aktoriai užtat ir turi daugiausia persiskyrimų ir nesugyvena, nes skirtumas jausmuose susidaro viens kitam prieštaringas. Gamta reikalauja artimos lygybės visur ir visuomet.

Kareiviai ir Tėvai

Tėvas, motina, broliai ir seserys, taipgi visi geros valios jųjų draugai turi stengtis visokiais būdais, kad įgijus drąsą savyje ir pasitikėjimą, kurių sūnai randasi kariuomenėje. O kareiviai arba būsimi kareiviai turi mokytis psichiškai protauti, kad apsisaugojus nuo savo priešų. Psichologiškai protaujant tankiai galima išvengti daug nelaimių. Drąsa reikalinga karo lauke, bet ji turi būti protiškai aprūpinta.

Pirmame pasauliniame kare man teko daugeli laiškų skaityti, kurie buvo rašyti kareivių tėvų, brolių, seserų ir šiap sau gerų jų draugų. Atmenu gerai rūpesčius, nusiminimus, kuriuos rašė jų tėvai ir giminės. Toki laiškai ne visados pasiekdavo kareivius, nes valdžia nenorėdavo sujaudinti kareivių jausmus ir kančias, kurias tėvai nukenčia būdami namie.

Rašant kareiviui laišką, visuomet reikia rašyti su drąsa ir pasitikėjimu, vengti nusiminimų ir būdavoti viltį, kuri yra daug naudingesnė, negu tūkstančiai rūpesčių. Jeigu negali rašyti su drąsa ir viltimi, tai geriau visai nerašyk.

Man prisimena vienas kareivis ypatingai, kuris gavo nuo savo tėvo laišką iš Montgomery, Alabama, kad jo motina serga. Tai jis taip susijaudino, kad visai nepaisė, ką jis darė ir už poros dienų jis pats buvo sunkiai sužeistas, — ranką jam nukirto. Kuomet žmogus sujaudina savo jausmus, tai jis netenka drąsos ir lygsvaros savo kūne, o stokavimas lygsvaros kareiviui yra didžiausia jo nelaimė. Viltis, pasitikėjimas yra labai reikalingas daiktas dėl kareivių. Tai sakau iš savo paties patyrimų, nes pereitam kare buvau ir mačiau tas visas kariškas baisenybes.

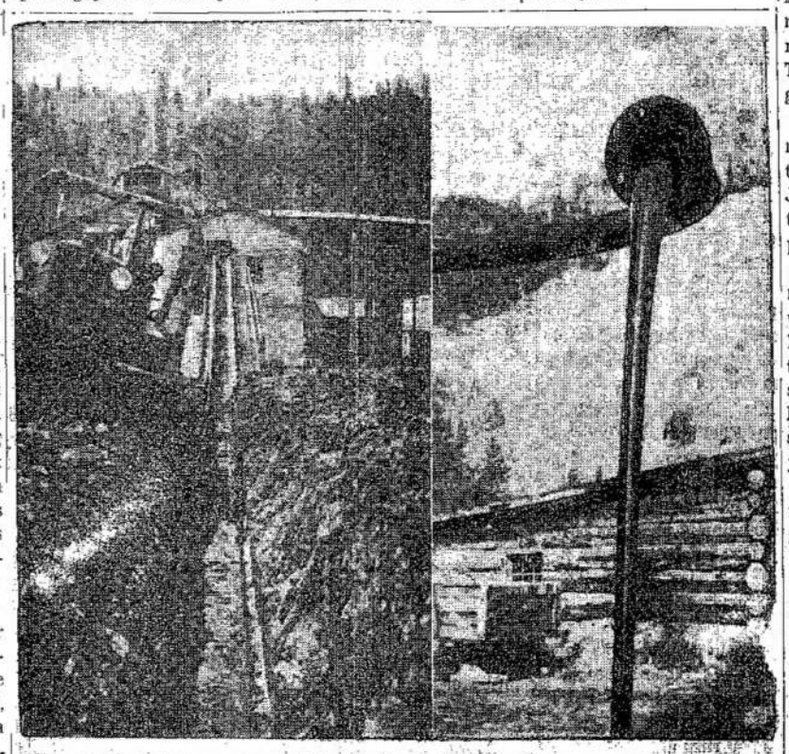

Albertoj, apie McMurray, yra daug aliejinio smėlio. Tas smėlys sunkvežimiais vežamas ir pilamas ant tam tikrų diržų, kurie traukia į "virtuvę," kur aliejus nuplaunamas nuo smėlio. Dešinėj matote tą nutarpintą aliejų bėgant iš vamzdžio. Tas degutas tinka asfaltavimui gatvių ir kelių ir galima iš jo pagaminti gazoliną.

KAIP IŠGRAIBOMOS MINOS IŠ VANDENS

Kuomet išsiveržė karas, Kanada turėjo 1,800 vyrų laivyne ir 15 laivų. Šiandien yra 42,000 vyrų laivyne ir tarp 400 ir 500 laivų. Yra sakoma, kad pasaulį sudaro įvairūs žmonės. Panašiai galima pasakyti kalbant apie laivyną. Vedimui karo jūrose reikia įvairių laivų: korvos laivų, naikintuvų, korvečių, kruizerių, ir minų graibytojų — ir šiuo kartu mes norime pakalbėti apie tuos minų graibytojus.

Karališko Kanados Laivyno minų graibytojai atlieka labai svarbų darbą. Kuomet konvojus plaukia skersai Atlanto, jie plaukia priešakyje, nepaisant koks oras būtų, kad išvalyti minas. Jie griebia mirtį iš vandens, kad tūkstančiai taip reikalingų laivų pristatymui prekių pasiektų savo vietą.

Ar nekilo jums kada mintis, kaip minų graibytojai veikia, ką jie daro, kada suranda miną arba kaip jie suranda ją?

Štai kaip jie dirba. Jie plaukia į minų lauką, kur jie mano esant po vandeniu minų, laukiančių, kada laivas atsimuš į jas. Kampu nuo laivo išsikiša apie 700 jardų dantuotos vielos. Ji pritvirtinta prie pludės. Po pludė yra taip vadinama "otter board," kuri griebimo aparatą laiko reikiamame gylyje. Prie laivo snukio yra taip vadinamas "kite," kuris atrodo į verandos trepus, bet kuris tikrenybėje yra prietaisas laikymui griebimo vielos tokioj padėtyj, kad ji atliktų savo darbą.

Pati viela yra tikra piela. Dantukai nupiauna "šniūrą" ir paliuosuoja miną, kuri tuojaus iškyla į viršų. Tuomet ji išsprogdinama pagalba šūvių.

Kartais jie nesuranda minų ir jums gali atrodyti, kad tai labai nuobodus darbas. Jie to nepaiso. Minų graibytojo kapitonas reporteriui pareiškė:

"Geriau ištisi mėnesiai monotoniškumo, negu bent vienas laivas nuskandintas." Be abejonės, minų graibytojai apsiginklavę taip, kad susitikus su submarinu galėtų kovoti su juo, jeigu pasitaikytų susitikti paviršiuje.

Be abejonės, kyla klausimas, kas valdo tuos minų graibytojus? Daugelis iš jų, kaip kad ir jūs manote, yra pajūrio vyrai, vaikinai, kurie užaugo su sūraus vandens kvapu savo nosyse. Bet yra daug vyrų ir iš preirijų miestelių, kuriems artimiausia maudymosi duobė buvo už mylios ar dviejų ir kur balos vasaros metu išdžiūsta. Yra vyrų, kurių protėviai plaukiojo po Norvegijos fjordus arba gyveno giliai Europoje, kaip kad tie vyrukai, kurie gyveno preirijose.

Bet nemanykite, kad jeigu jie yra iš dulkių juostos, tai netikę jūrininkai. Laivyno oficieriai praneša, kad jie yra puikūs jūrininkai. Laivynas mėgsta juos, o jie laivyną. Nesvarbu, kur jūs gyvenate Kanadoje, interesuokitės minų graibytojais ir kitais Karališkojo Kanados Laivyno laivais. Galimas daiktas, kad įgulos tarpe yra vienas iš tų, kuriuos jūs žinote.

Parėmė Net Kelius Svarbius Reikalus

TORONTO. — Spalio 24 dieną, draugams Sarapams surengtoj partijoj, draugas Valūnas su draugu Galinaičiu prisiminė apie dabartinį karą ir kitus dienos klausimus ir pasiūlė, kad reikia paremti finansiniai. Susirinkusieji tam pritarė ir paaukojo sekančiai:

Lietuviams pabėgeliams Sovietų Sąjungoj aukojo: Markauskas $4.00; A. Sarapas $2.50; Bernatavičius ir Šimonis po $2.00; Bimbienė, Mockaitis, Viltrakienė, Šimonienė, Mickūnas, M. Šimkūnas, Skurdelis, Vitkus, Valūnas, Matas Guoba, Kaptainienė, Vaičiulis, Mickevičius, Markauskienė, Mileris, Daugėlienė, Dobrovolskienė, Pajuodis, Petraitis, Lapata, Naujokienė ir Ramanauskas po $1.00; Sarapienė, Karpavičius, Vidugiris ir Kevėžienė po 50 centų.

Sūnų ir Dukterų Draugijos salės reikalams aukojo: A. Sarapas $2.50; S. Sarapas $2.00; Viltrakienė, Šimonienė, Mickūnas, Viltrakis, Griška, Skurdelis, Valūnas, Vaičiulis, Mickevičius, Dapkūnas ir Andriukaitis po $1.00; Karpavičius ir Vidugiris po 50 centų.

Canadian Tribune laikraščiui aukojo: Poškus, Rušėnas, M. Šimkūnas, Viltrakis, Galinaitis, Kaptainis ir Dabkūnas po $1.00; Sarapienė ir Kevėžienė po 50 centų.

Viso visiems trims reikalams buvo suaukota $62.00.

Visiems aukotojams didelis ačiū.

Puotos Dalyvė

LIAUDIES BALSAS
Rašo Tiktai Tiesą

JONAS CIDZIKUS

Prie Krintančio Vandens

NOVELĖ

(Tąsa)

Jurgis labai susigėdo. Bet ne dėl negulėjimo vienoje lovoje, o dėl to, kad jam gali reikti gulėti vienoje lovoje su moterimi, kuri buvo brangi, kaip abi jo akys, kažkas dar daugiau. Kokia gi bus gėda, kokia gėda.

Jo širdis anksčiau buvusi visai nežinoma, staiga pasijuto beplakanti. Greta gėdos ir baimės, jis ėmė jausti ir kažkokį malonumą, kokio niekad nebuvo jautęs.

Todėl vakare ilgai jis stovėjo prie krosnies tamsoje ir tylėjo.

Ilgai Liuda jį vadino, o jis ilgai nejo. Kai pajuto ją užmigus, atsigulė greta jos, pirštų galais paglostė jos galvą ir taip išbudėjo visą naktį...

Bet paskiau gyvenimas pasidarė paprastesnis. Ir labai negabūs šio to išmoksta. Iš Liudos nebesijuokė moterys. Jurgis nebelaukė prie krosnies ilgų vakarų ir nebebudėjo naktų. Egzaminai seniai buvo išlaikyti ir užmiršti. O kai bobos susieidavo ir imdavo viena kitą uostinėti, pasigirsdavo šnibždom kalba:

— Susimylėjo...

— Vot, tas ir yra, kad susimylėjo!

— Ir nesiliauna...

— Vot, tas ir yra, kad nesiliauna!

—o—

Kai ramūs būdavo vakarai Dambravos padvarėse, nuvargę svirdavo rugiai ir kai kur iškišdamos žydrias galvas rugiagėlės koketuodavo su žiogais, per pat lauko vidurį nuždavo ilgas ir juodas traukinys. Kai kur kibirkštis nupuldavo, kai kur dūmas. Dūmas priplaukdavo liepas ir pasikardavo šakose. O jeigu traukinys suklikdavo, suklikdavo ir visi rugiai į visas puses išsivarstę, ir visi tie žiogai, kur be galo šoka ir džiaksi.

Paskiau tolyn. Paskiau toli. Paskiau tik juodas taškas ir amen traukiniui.

O vanduo iš Dambravos prūdo užė pakopom virsdamas. Užė kaip vargonų muzika. Visumet vienodai. Iki nuobodulio.

Tas traukinys pranešdavo daug ponų, ir Liuda, varydama veršius, sustodavo išsižergusi prieš švilpiantį traukinį. Vėjas nupučia, nušuka jos platų sijoną į vieną pusę, atverčia galvą — į kitą. Taip praleidia pro šalį pasaulis ir nusineša pasaulį visą. Veršis pažiūri į Liudą, o Liuda į veršį. Paskiau nutveria veršiukui už seilėto snukio:

— Ak, tu kvailiuk, juk tu nieko neišmanai!

Už ilgo ir tankaus miško stovėjo stotis, į kurią linksmais šventadienių vakarais nueidavo ir Liuda. Įlipdavo, išlipdavo keleiviai. O kartais ir grapas išeidavo iš to skrendančio miesto ir užkliūdavo dvare.

Atgydavo dvaras, nes tarnai ir užveizda buvo tokie pat, kaip signalai, kurie tik tada pasirodo kas jie, kai atpūškuoja traukinys.

Kai vieną kartą toks niūrus traukinys atnešė grapą, Dambravoj pradėjo šokti tvoros ir dainuoti tos senos liepos, kurios bėgo susikibusios į paprūdę.

Grapas susauke visus kumečius drauge su užveizda ir papasakojo, kad kažkur Lietuvoje centre demokratiška valdžia nežmoniškai pasielgė su juo. Atėmė visai iš jo Dambravos dvarą. Įvykdė kažkokią žemės reformą, kurios prasmę tik vienas grapas gerai suprato.

Ilgai šnekėjo grapas, ir paskiau iš jo kalbos susivokė, kad visiems bus bloga, jei grapas neteks Dambravos.

Daug kas nusiminė, o visų labiausiai Jurgis Teliukas. Jis pamislijo, kad jį visiškai išvarys. O kur gi jam tada dėtis, kur priglausti galvą, kai dvaro nebus? Juk už dvaro, už tų plačių laukų, — nieko gera nėra.

Sugrįžęs namo, jis sėdėjo ilgai palei krosnį ir žiburiui užgesus, kaip tą naktį, kai pirmą kartą reikėjo gulti su žmona.

— Eikš, Jurgi! Kas tave prislėgė?

— Kažin kaip mes gyvensime, kai mus išmėtys valdžia?

Ilgai truko dialogas, kol Liuda pavargo ir ėmė snausti. Tada atsigulė ir Jurgis. Bet pro langą ilgai lindo žiogų tauškėjimas, o apie dvyliktą nuūžė greitasis traukinys, kaip ir kiekvieną naktį.

Praėjo didysis ūžimas. Liko mažasis ir nuolatinis, nuo krintančio vandens. Ir graužė miegą iš galvos.

Kitą dieną jau nebebuvo grapo, bet užveizda, sušaukęs kumečius, ragino nepasiduoti jokioms demokratijoms ir jokioms reformoms. Ragino nesikraustyti iš dvaro ir jo žemės neimti.

Liepė neklausyti nė vieno žmogaus, kuris atvažiuotų iš centro, ir vis šaukti, kad "norim grapo!"

Niekas nevažiavo į dvarą. Tik į rudenį keliai pabliuro ir rugiai susirikiavo į gubas. Palengva gubos susikraustė į klojimus ir ėmė duzgėti kuliamos mašinos.

Grapas atvažiuodavo ir vėl išvažiuodavo. O kai atvažiavo dar kartą, jis pasiūlė kumečiams žemės po 3 ha už labai nedidelį atlyginimą.

— Jei jūs nepaimsite — paims tie razbainiukai iš centro. Išmes jus kaip šunis! Jei paimsite žemės po gabalą, jūs man temokėsite tik po 50 litų į metus, ir tik per 10 metų. O paskiau žemė jau jūsų! Ir tėvas vargu geresnėmis sąlygomis duotų!

Nepaprasta laimė nusišypsojo Teliukams. Koks geras tas grapas! Ir todėl Jurgis kelis sykius bučiavo grapui ranką, o kai jis baigė, tiek pat kartų pabučiavo ir Liuda.

— Nieko, nieko! Gyvensit laimingai! — pažiūrėjo grapas į Teliukienę. Paskiau akimis nubraukė per visą stūomenį, per pilvą iki kojų riešų.

— Tai ką, Liuda, jau su pilvuku? Bus bankietas? — suktai vėptelėjo grapas. — Matyt, tavo Jurgis — [illegible] darbininkas, — šaipėsi.

Liuda paraudo ir neišsi[illegible]žiojo.

Jurgis maldingai [illegible] grapą ir, atrodė, praš[illegible] pasuko galvą į [illegible]mas šuo, kad tokiu[illegible] akimis, kaip ujanekalbėtų. Jam [illegible] dalykų prie moterų katei kačiuk[illegible] buvo gailą žmonos, kaip ir pagniau[illegible], kuriuos kas nori paima[illegible]. Bet ir malonu, kad toks didelis gra[illegible]as pasiteirauja apie tokių žmonelių bū[illegible].

Vėliau, kai baigėsi kūlė ir keliuose apsnigo purvas, grapas pasiūlė pigiai miško. Nes kas tri hektarų, tam reikia ir medžių.

Visą žiemą bradžiojo po sniegą ir verė ištekines pušis. Iš tų pušų galėjo pasidarytį sienojai ir lentos; galėjo virsti tūkstančiais ponų skiedrų ir vežimais paprastų malkų.

(Bus daugiau)

Nr. 578

KAS NA
Š

NAZIAI SAKO R
RENGIASI OFEN

BERNE. —
pranešimai iš R
kad Sovietų Sąjun
truoja dideles jėg
ofensyvai Smolen
ko fronte.
Bet čia abejo
pranešimais. Gali
votas gandas, ka
sąjungininkų ak
siančio pavojaus

VOKIECIAI NE
530 SUBMARIN

LONDONAS.
Standard praneši
carijos teigia, k
žinių agentūra pa
mo Britanijos
lordo Aleksand
mą, jog vokiečia
pradžios neteko
rinių.
"Nieko negalin
prieš lordo Aleks
gimą, kadangi ji
tiesos," pareiišk
žinių agentūra.

TORNADAS SŪ
MIESTELĮ ARK

BERRYVILLE
Tornadas smarki
Ozark miestelį A
tijoj, pereitos
baigoj.
Dvidešimt se
nys buvo užmušt
žeista.
Virš 200 nam
ma biznio distrik
griauta.
Miestelyje gy
žmonės.

NEGRAI PROT
PRIES DISKRIM

TORONTO. —
negrų atstovai
liucija, kaltinan
rai nepriimami
dustrija ir tokiu
komi nuo pasta
laimėti karą.
Ontarijos pro
virš 7,000 neg
daugelis yra b
mokslus arba iš
kas mokyklas. B
imami prie kari

BUVO ĮSISPRA
ŠONAN DIDEL

CAIRO. —
fronte priešo ar
colių storio ir
kulka pataikė
riui į šoną iš
ilindo į šoną, vos
ma nugarkaulio
atsirėmė į odą p
Kadangi minir
sprogstanti,
reiviui buvo did
bet ir gydytojui
operacija. Kulka
vo laimingai išim
vis jaučiasi

LIBERALAI R
ŠAUKTI KONV

TORONTO.
premjerui Hepbu
navus iš vietos ir
Konantui, libera
didelis ermidejis
kalauja rinkirių,
kalauja šauktiOn
ralų konvenciją.
Tie, kurie eika
ti konvenciją, n
Hepburnas, rez
iš premjero vietos
iš Ontarijos libera
bės ir dabar reik
naują vadą.

KAS NAUJO MŪSŲ ŠALYJE IR KITUR

NAZIAI SAKO RUSAI RENGIASI OFENSYVAI

BERNE. — Čia ateina pranešimai iš Berlyno teigia kad Sovietų Sąjunga koncentruoja dideles jėgas žieminei ofensyvai Smolensko-Vitebsko fronte.

Bet čia abejojama nacių pranešimais. Gali būti sugalvotas gandas, kad nukrepti sąjungininkų akis nuo gręsiančio pavojaus kitur.

VOKIEČIAI NETEKĘ 530 SUBMARINŲ

LONDONAS. — Evening Standard pranešime iš Šveicarijos teigia, kad vokiečių žinių agentūra patvirtino pirmo Britanijos admiraliteto lordo Aleksandrio pranešimą, jog vokiečiai nuo karo pradžios neteko 530 submarinų.

"Nieko negalima pasakyti prieš lordo Aleksandrio teigimą, kadangi jis labai arti tiesos," pareiškusi vokiečių žinių agentūra.

TORNADAS SUGRIOVĖ MIESTELĮ ARKANSE

BERRYVILLE, Ark. — Tornadas smarkiai sunaikino Ozark miestelį Arkanso valstijoj, pereitos savaitės pabaigoj.

Dvidešimt septyni asmenys buvo užmušti ir 200 sužeista.

Virš 200 namų ir daugumą biznio distrikto buvo sugriauta.

Miestelyje gyveno 1,485 žmonės.

NEGRAI PROTESTUOJA PRIEŠ DISKRIMINACIJĄ

TORONTO. — Ontarijos negrų atstovai išnešė rezoliuciją, kaltinančią, kad negrai nepriimami į karišką industriją ir tokiu būdu sulaikomi nuo pastangų padėti laimėti karą.

Ontarijos provincijoj yra virš 7,000 negrų, iš kurių daugelis yra baigę įvairius mokslus arba išėję techniškas mokyklas. Bet jie nepriimami prie kariško darbo.

BUVO ĮSISPRAUDUS ŠONAN DIDELĖ KULKA

CAIRO. — El Alamein fronte priešo antitankinė 2 colių storio ir 8 colių ilgio kulka pataikė L. Raldmeyeriui į šoną iš užpakalio ir įlindo į šoną, vos nekliudydama nugarkaulio ir širdies, ir atsirėmė į odą priekyje.

Kadangi minima kulka buvo sprogstanti, tai ne tik kareivui buvo didelis pavojus, bet ir gydytojui, darančiam [illegible]ją. Kulka, tačiau, buvo operacijos būdu išimta ir kareivo laimingai pusėtinai gerai. vis jaučiasi.

REIKALAUJA LIBERALAI KONVENCIJĄ ŠAUKTI KONVE[illegible]

TORONTO. — Ontarijos premjerui Hepburnui [illegible] atsistatydinus iš vietos ir pav[illegible] Konantui, liberalų tarpe k[illegible] didelis ermidėjimas. Vieni reikalauja rinkimų, o kiti reikalauja šaukti Ontarijos liberalų konvenciją.

Tie, kurie reikalauja šaukti konvenciją, nurodo, kad Hepburnas, rezignuodamas iš premjero vietos, rezignavo iš Ontarijos liberalų vadovybės ir dabar reikia susirasti naują vadą.

AMERIKIEČIAI NETURĖS KUR DĖTI $17,000,000,000

NEW YORK. — Nežiūrint to, kad amerikiečiai dabar moka didesnius taksus ir šiaip viskas pabrango, vistiek jiems pinigų netruks. Ne tik netruks, bet dar neturės kur padėti $17,000,000,000.

Ekonomistas A. W. Zelomek apskaičiuoja, kad amerikiečiai 1943 metais sutaupys $6,000,000,000 ant automobilių, kadangi dabar nėra pardavimui naujų automobilių.

Suvaržymai namų statybos taip pat sutaupys amerikiečiams virš $3,000,000,000.

Likusieji $8,000,000,000 susitaupysią iš tos priežasties, kad daugelio dalykų Amerikoj iš karo priežasties nebūsią galima gauti visai.

PRAILGINS ALIEJAUS PERLEIDIMO VAMZDĮ

WASHINGTON. — Dvidešimt keturių colių vamzdis, kuriuomi leidžiamas aliejus iš Texas valstijos į Norris miestą Ilinojaus valstijoj dei apdirbimo ir vartojimo automobiliams varyti, bus prailgintas, nutiesiant iki Atlanto pakraščio.

Prailginimas kainuos $60,000,000. Bus reikalinga 224,000 tonų plieno, kad padaryti 24 colių 857 mylių ilgio vamzdį.

Tuo vamzdžiu bus galima pristatyti į rytinį pakraštį po 300,000 bačkų žalio (neapdirbto) aliejaus į dieną.

ALASKOS KELIAS JAU UŽBAIGTAS

WASHINGTON. — Karo departamento sekretorius Stimsonas paskelbė, kad Alaskos kelias jau nutiestas ir sunkvežimiai važinėja visu ilgiu.

Kelias turi 1,671 mylią ir daugiausia eina per Kanados teritoriją.

Oficialiai kelias bus atidarytas tur but lapkričio 15 dieną.

NORI ATSTEIGTI SANTYKIUS su SSRS

MEXICO CITY. — Užsienio reikalų ministeris E. Padilla pareiškė, kad Meksikos vyriausybė pasirengusi atsteigti diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga.

Iš Motevidejaus, Urugvajaus, pranešama, kad Urugvajus sutinka atsteigti diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga, jeigu Amerika sutiks tarpininkauti.

NACIAI BOMBARDAVO CANTERBURIO MIESTĄ

CANTERBURY. — Penkiosdešimt nacių bomberių atakavo Canterburio miestą, garsų visame pasaulyje savo bažnyčiomis.

Canterburyje gyvena ir garsusis Canterburio dekanas, Dr. Hewlett Johnson, kuris parašė knygą "Sovietų Galia."

TORONTO. — Virš 10,000 merginų vidurinėse mokyklose mokinasi kariško užsiėmimo.

Iki šiol merginos nesimokino su šautuvais, bet yra didelis reikalavimas, kad ir jos būtų mokinamos vartoti ginklus.

MONTREALO LIETUVIŲ KOMITETAS PRIEŠ HITLERIO AGRESIJĄ

RENGIA NEPAPRASTAI GRAŽŲ

KONCERTĄ

Sekmadienį, Lapkričio 15 Dieną

DOM POLSKI SALĖJ

1956-58 FRONTENAC ST. (TIES ONTARIO ST. E.)

Programoje Dalyvaus Žymi Amerikos Lietuvių Dainininkė

Aldona Klimaitė

Taipgi Garsusis Rusų Choras ir Lietuvių Jaunimo Choras

Bus ir Kitų Koncertinių Kavalkų

Visas Koncerto Pelnas Bus Paskirtas Herojiškiems Lietuviams Kovotojams Sovietų Sąjungoj Ambulanso Pirkimui

Kviečiame Montrealo ir Apylinkės Lietuvius Dalyvauti

Laisva Įžanga Pradžia 5.30 Val. Vakaro

Komitetas

Mirties Specialistas

Istorija žino daug žiaurių generolų, kurie be jokio žmoniško jausmo pajutimo, tūkstančius žmonių pasiunčia mirtin. Kaip paprastai, tokiais žiauriaisiais generolais visados buvo didieji užkariautojai. Bet nei vienas iš jų negali savo žiaurumu lygintis su nazių maršalu von Bock. Šis generolas yra daugiausiai kareivių pasiuntęs mirtin, negu bet koks kitas iš buvusių ar dabartinių nazių generolų.

Dar praeito karo metu, maršalas von Bock yra pareiškęs, kad žemė negali būti derlinga ta, kuri nėra aplaistyta kareivių krauju. Į kareivį jis žiūri kaip į įrankį tikslui atsiekti. Užduoties atlikimas jam yra visų svarbiausias tikslas. Jeigu yra planas užimti kokią žemės teritoriją, ar miestą, jis be pasigailėjimo ir be atvangos siunčia kareivių pulkus mirtin, kol užduotis lieka atlikta. Jis sako, kad "kareivis yra geras kareivis tada, kada jis yra užmuštas herojus."

Tai apdžiūvęs, šaltakraujis, gabus ir be galo žiaurus generolas. Todel nenuostabu, kad didžiosioms žudynėms vaduovauti, Hitleris visados siunčia maršalą von Bock. Von Bock vadovovo užpuolimui ant Lenkijos, Belgijos, Francijos. Visur jam sekėsi, todel del to pasisekimo, jis tūkstančius kareivių yra pasiuntęs mirtin. Todel ir užpuolimams ant Sovietų, buvo pavesta vadovauti maršalui von Bock.

Tas žiaurusis generolas jau yra pasiuntęs mirtin milijonus kareivių. Vien šią vasarą, jis pasiuntė 350,000 vokiečių kareivių mirtin Stalingrado fronte. Kaip žinia, jam buvo pavesta paimti Stalingradą, bet Stalingradas dar vis tebėra nepaimtas, nežiūrint aršiausių kovų ir žudynių, kokių istorija nėra mačiusi ir gal nematys daugiau.

Dabar eina gandai, kad von Bock esąs atšauktas į Berlyną ir pakeistas. Daug kas tiems gandams nori tikėti, motyvuodami tuo, kad Hitleris išsigando del didelio vokiečių kariuomenės išžudymo.

Bet neatrodo, kad taip būtų. Juk Hitleris su savo šaika von Bock ir paskyrė vadovauti rytų frontui ir atakoms ant Stalingrado vien del to, jog jie žinojo, kad maršalas von Bock yra žiauriausias generolas.

Po nepasisekimų prie Maskvos pernai metais, von Bock irgi buvo atšauktas į Berlyną. Tada taipgi ėjo panašūs gandai, bet šį pavasarį von Bock vėl atsirado rytų fronte. Jeigu von Bock dabar yra atšauktas į Berlyną, tai greičiausiai gali tas reikšti tą, kad yra planuojami nauji planai, nauji, staigūs ir kruvini užpuolimai, kuriems vėl vadovaus tas mirties specialistas maršalas von Bock.

Užsisakykite Dienraštį

LAISVĘ

Gavome pranešimą iš Ottawos, nuo Kanados valdžios, jog nuimta neįsileidimo drausmė nuo dienraščio "Laisvės". Taigi, dabar dienraštis "Laisvė" bus Kanados pašto reguliariai pristatomas adresantams.

Dienraštis "Laisvė" paduoda daug žinių iš karo frontų, o ypatingai daug svarbių pranešimų "Laisvėje" telpa iš rudųjų žvėrių — nacių siautimo Lietuvoje. Tuojaus užsisakykite dienraštį "Laisvę" ir naudokitės svarbiomis žiniomis.

Dienraščio "Laisvės" kaina Kanadoje $7.00 metams ir $3.75 pusei metų. Kartu su užsakymu dienraščio "Laisvės" prašome prisiųsti ir mokestį. Adresuokite sekamai:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., U. S. A.

Draugai Minotai Minėjo Sidabrines Vedybų Sukaktuves

MONTREAL. — Draugų Minotų dukterų, S. Minotaitės ir A. Kilikevičienės pastangomis spalio 17 dieną buvo surengta "surprise partija" atžymėjimui draugų Minotų 25 metų ženybinio gyvenimo sukaktuvių.

Viskas buvo ruošiama slaptybėje pas draugus Zuperkus. Pelakauskui išvežus senus jaunikius pasivažinėti, valgiai bei gėrimai buvo sunešti pas Minotus ir svečiai susodinti už stalų. Pelakauskui parvažiavus ir davus tam tikrus ženklus, šviesa buvo užgesinta ir atrodė, kad tušti namai. Bet jaunikiams išlipus iš automobilio pakilo triukšmas, užsidegė šviesos ir draugai Minotai pamatė, kad stuba pilna svečių.

Svečiai buvo papuošti raudonomis rožėmis. Taipgi ir jaunikiai buvo gražiai atžymėti. Atrodė kaip tikros vestuvės. Draugai Pr. Šuplevičius ir Adomonis savo armoškomis grojo, o visi šoko, dainavo.

Reikia pažymėti, kad draugai Minotai gali didžiuotis 25 metais savo ženybinio gyvenimo. Jie užaugino kelis vaikus, kuriais darbininkiškas judėjimas džiaugiasi. Jų sūnus Mikas tarnauja savanoriu orlaivyne. Jis taipgi buvo geras veikėjas civiliame gyvenime. Stela puiki scenos lošėja ir šiaip veikėja organizacijose. Anė Kilikevičienė, kurios vyras, draugas Kilikevičius, jau metai laiko tarnauja Kanados armijoj savanoriu, yra gera darbuotoja tarp moterų ir scenoje. Vienu žodžiu tariant, tokių šeimynų, kurių visi nariai būtų veikėjai, mažai yra.

Bedainuojant ir bešokant, buvo prisiminta ir apie karą ir lietuvius kovotojus prieš fašizmą. Prisiminus, kad eina vajus nupirkimui ambulanso lietuviams kovotojams Raudonojoj Armijoj, bematant buvo sudėti $35. Aukavo sekančiai: Šerpitis $5, Pelakauskas $2, Žemaitis $2, Adomonis $3, Vilkelis $3, Morkiai $2, Pr. Šuplevičius $2, B. Pranevičius $2, Juraitis $2, P. Šuplevičius $2, Minotas $10.

Svečiai, pagerbdami Minotus, įteikė gražią dovaną.

P. Š.

Kaip Saugotis Nuo Kūdikiško Paralyžiaus

Smarkus "poliomyelitis," geriau žinomas kaipo kūdikiškas paralyžius, yra užkrečiama liga ir veik visuose atsitikimuose suparaližuoja vieną arba daugiau muskulų.

Tos ligos žinovai sutinka, kad mažas organizmas, vadinamas "filterable virus," tokis mažas, kad negalima jį matyti per mikroskopą, išplėtoja šią ligą. Šis organizmas įsigauna į kūną per burną ar nosį; kada pasiekia kraujo cirkuliaciją, prasideda užsidegimas nugarkaulio arba smegenų, arba abiejų. Jeigu tas užsidegimas mažas ir tuoj pranyksta, tai jokios blėdies nepadaryta ir neseka nei muskulų susilpnėjimas nei paralyžius. Jeigu karštis žiaurus arba vis tęsiasi, tai nekurios nugarkaulio nervų celės esti pažeistos arba sunaikintos ir muskulai prie tų nervų suparaližuoti.

Liga dažniausia užpuola vaikus, dar neturmčius 10 metų amžiaus. 65% visų atsitikimų yra vaikų tarpe, nesulaukusių 5 metų amžiaus; 90% tarpe vaikų, nesulaukusių 10 metų amžiaus. Bet liga kerta visų amžių žmones.

Sergantį reikia laikyti viename kambaryje; kitų prie jo neprileiskite. Ir jeigu gydytojas ras, kad liga tikrai kūdikiškas paralyžius, jis parūpins "serumo" kraujui ir nustatys, kas reikia daryti.

Kūdikiško paralyžiaus problema susideda iš trijų svarbių punktų — pirmiausia sulaikymas ligos; antra, kuoatydžiausias prižiūrėjimas ankstyvo karščio prieš pačio paralyžiaus prasidėjimą; trečia, jo priežiūra.

Sulaikymo Žingsniai

Vienas sergantis asmuo perduoda ligą kitam tiesioginiu kontaktu. Perai randasi sergančių burnos ir gerklės seilėse, ir gali rastis nosyje ir burnoje ir kito šeimos nario.

Sveiki asmenys gali nešioti savo perus burnose. Šie žinomi faktai reikalauja sekančių sulaikymo žingsnių:

Suaugę žmonės, kurių šeimos gyvena priemiesčiuose, bet kurių užsiėmimas yra toj vietoj, kur ta baisi liga pasireiškusi, turi saugotis nuo susirinkusių minių žmonių gatvėse. Jie gali būti ligos nešiotojai. Prie vaikų neiti. Jie turi užlaikyti paprastos sveikatos taisykles.

Reikia atidėti visus nesvarbius vaikų ir vaikučių susirinkimus kliubuose, namuose, mokyklose ir t.t.

Pulkininkas leitenantas Merritt, Djepo herojus, pranešė iš nacių belaisvės, kad jis pasveiko ir jaučiasi gerai. Kada jis sugrįš, pats Britanijos karalius įteiks jam Viktorijos kryžių už narsumą.

Tėvai turi pratinti vaikus laikytis sekančių paprastų sveikatos taisyklių:

Nevartoti kito abrūsą, gėrimo puoduką ir kitką.

Nedėti pirštus arba kitus daiktus į burną, prie nosies, arba prie akių.

Valgyti tik sveiką, gerą maistą, prie metų laiko pritaikintą.

Užtektinai miegoti.

Neduoti viduriams sukietėti.

Šviežias oras ir saulėkaita — svarbūs dalykai.

Atpraskite nuo bučiavimosi.

Ligos Gydymas

Kada vaikas suserga, daug tėvų nešaukia gydytojo, laukia pakol jie bus pilnai ligos apimti. Kartais greitas neprižiūrėjimas yra pavojingas, nes liga greitai plečiasi. Ypatingai su kūdikišku paralyžiu yra pavojinga laukti, nes gydytojas turi vartoti "serumą" kuogreičiausiai; jis be vertės, jeigu paralyžiaus apsireiškimai jau pasirodo.

Ligonį reikia paguldyti ir laikyti lovoje, kitų neprileisti. Privalo taip gulėti, kad nereikėtų judėti.

Su plovimu atsargiai apsieikite, nes skausmas labai didelis. Viduriai turi būti liuosi, bet nevartokite liuosuojančių vaistų. Valgis turi būti lengvas, nes jeigu ligonis ilgai guli, jis perdaug tunka.

Sunku įrodyti tėvams, kad kartais nevartojamą ranka arba koja gali greičiau pagyti viena sau, negu su vartojimu netinkamo masažo arba elektrinio įrengimo.

Kūdikiško Paralyžiaus Priežiūra

Be galo svarbi parciga.

Reikia pradėti muskulus išbandyti, kaip tik ligonis gali judintis be skausmo. Iš lėto. Kaikuriuose atsitikimuose tas įvyksta tris savaites po atakų, kituose atsitikimuose laikas ilgesnis.

Mankštai laikas kvalifikuoto gydytojo turi būti nustatytas. Pergreita mankšta, dažnai sulaiko greitą pasveikimą. Per greitas vartojimas kojų tik iškraipo kūno sąnarius.

Šitai po ligos priežiūrai geriausi asmenys yra tėvai ir gydytojas — nepaveskite kitiems.

C. C.

LONDON. — Sveikatos komisaras G. A. Miterev pranešė per Maskvos radio, kad Sovietų gydytojai visai pagydo 70 nuošimčių sužeistų kareivių.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Sovietų 25 m. Sukakties Paminėjimas

LLD 162 kuopa rengia Sovietų Sąjungos 25 metų gyvavimo sukakties paminėjimą, kuris įvyks lietuvių svetainėj, 160 Claremont St.

Bus perstatyta dviejų veiksmų drama "PASLĖPTA NEKALTYBĖ." Tai puikus veikalas. Menininkai jau daug darbo įdėjo besimokindami ir nėra abejonės, kad veikalas bus suloštas tinkamai. Be to, bus ir kalbėtojų, kurie trumpai apibudins Sovietų Sąjungos atsiekimus ir jos reikšmę dabartiniame kare.

Prašome nesivėluoti, nes programa bus ilga, todėl pradėsime punktualiai 7.30 val. be jokių atideliojimų.

Kviečiame visus.

Parengimų Komisija

Pajų Balius

Raudonojo Kryžiaus Toronto Lietuvių Moterų Ratelis rengia pajų balių lapkričio 14 dieną, 8 valandą vakaro, lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Minimame parengime bus ir kitokių pamarginimų.

Visus Toronto ir apylinkės lietuvius kviečiame dalyvauti. Visas pelnas bus paskirtas Sovietų Sąjungos pabėgusiems lietuviams.

Rengėjos

Klaidos Atitaisymas

Pereitame Liaudies Balso numeryje tilpusiame šeimyniškos vakarienės aprašyme buvo praleistos draugės Olga Naujokienė ir Laurinaitie, kurios aukojo po $1.00. Draugių už klaidą atsiprašome.

Rengėjos

Montreal, Que.

Muzikantų Žiniai

Montrealo Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos orkestro valdyba praneša, kad orkestro pamokos jau prasidėjo ir vyksta kas sekmadienį, 11 valandą ryto, Point St. Charles salėj, 01234 Charlevoix St.

Taigi, prašome visus buvusius narius ir dar nedalyvavusius atsilankyti, atsinešant su savim instrumentus, kokius turite.

Sąlygos visiems prieinamos. Pamokos nieko nekainuoja. Reikia tik atvykti ir dalyvauti pamokose.

Kurie skaitote savę lietuviais, jūsų pareiga priklausyti prie lietuviško orkestro. Lai skamba Montreale lietuviškos dainos ir lietuviška muzika!

Tėvai prašomi paraginti savo jaunuolius prisidėti prie minimo orkestro. Iš to bus nauda ir jiems, ir jums, ir visai lietuvių visuomenei.

Orkestro Valdyba

Atsišaukimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 137 kuopos Komitetas Rinkimui Drabužių del Sovietų Sąjungos žmonių, dar kartą šaukia jus nieko nelaukiant aukoti atliekamus drabužius, nes drabužiai ant žiemos labai reikalingi.

Drabužius priima lietuvis batsiuvis. Adresas sekantis: 01249 Charlavoix St., Montreal.

Komitetas

Montreale Kalbės Sovietų Pasiuntinys Gusev

Proga Sovietų Sąjungos 25-kių metų sukaktuvių paminėjimo, Canadian Aid To Russia Fund įstaiga rengia koncertą, lapkričio (Nov.) 6 d., 8.30 val. vak. (penktadienį). Koncertinę programą ruošia žymusis Montreal Festivals Simphony Orkestras. Koncertas bus Forum arenoje (kampas Atwater ir St. Catherine St.). Pelnas bus paskirtas Sovietų Sąjungos medikalei pagalbai.

Šale koncertinės programos kalbės naujai atvykęs Sovietų Sąjungos pirmas ministeris Kanadai, **Theodor Gusev.** Taipgi Kvebeko ministeris pirmininkas **Adelard Godbout.**

Lietuviai nepraleiskite progos. Pamatykite gražų koncertą ir išgirskite herojiškos Suvienytų Tautų sąjungininkės, Sovietų Sąjungos naują pasiuntinį Kanadoje.

L. B. Korespondentas

Hamilton, Ont.

Linksmūs Šokiai

Sūnų ir Dukterų pašalpinės draugijos 2-ra kuopa ir LLD 113 kuopa rengia linksmus šokius šeštadienį, lapkričio 21 dieną, po adresu: Northcate ir Beach Rd. kampas, serbų salėje.

Prasidės 7.30 val. vakare. Grieš puiki muzika.

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius, butent, torontiečius, tabako augintojus ir welandiečius skaitlingai atsilankyti ir po tuziną pažįstamų atsivesti, nes tai iš tikrųjų bus smagūs šokiai. Nesivėluokite.

Rengėjai

Pranešimas

Visoms Sūnų ir Dukterų KLSP Draugijos Kuopoms ir Pavieniams Nariams

Gerbiami draugai ir draugės:

LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS WINDSORO KUOPA RENGIA

PUIKŲ BALIŲ

Šeštadienį, Lapkričio 7 Dieną

JUGOSLAVŲ SALĖJ, 1343 DROUILLARD RD.

Bus Skanių Užkandžių ir Gėrimų Smagūs Šokiai Prie Geros Muzikos

Visas Pelnas Skiriamas Raudonosios Armijos Medikališkai Paramai

Kviečiame visus Detroito-Windsoro ir apylinkės lietuvius-es atsilankyti ir tuomi paremti didvyriškąją Raudonąją Armiją, kovojančią prieš pasaulinius naciškus žvėriškuosius gengsterius

Įžanga 75 Centai

Parengimų Komitetas

Draugą J. Morkūną Pašaukė į Armiją

TORONTO. — Draugą Joną Morkūną, pirmiau buvusį winnipegietį, o pastaruoju laiku torontietį, pašaukė į Kanados armiją.

Pereitą pirmadienį draugas buvo nuvykęs į priėmimo punktą Toronte ir buvo galutinai priimtas.

Draugas J. Morkūnas buvo kovotojas už laisvę ir demokratiją civiliame gyvenime, todel reikia tikėtis, kad iš jo bus narsus ir kareivis.

Torontietis

Matydamas, kad būdamas tokiose darbo sąlygose, negalėsiu pilnai ir kaip reikia atlikti C. P. Komiteto sekretoriaus pareigas, 21-mą dieną spalio mėn., C. P. Komiteto posėdyje iš sekretoriaus vietos atsisakiau.

Nauju C. P. K. sekretorium liko išrinktas drg. J. Kevėža, iki šiol ėjęs C. P. K. pirmininko pareigas.

C. P. Komiteto nuomone, draugas Kevėža kaipo senas draugijos narys, dirbęs per eilę metų 1-mos kuopos valdyboj ir C. P. Komitete ir visuomet jam uždėtas pareigas atlikęs teisingai ir nuoširdžiai, — yra kaip tik tinkamas C. P. Komiteto sekretoriaus vietai.

Draugas J. Kevėža, C. P. Komiteto sekretoriaus pareigas pradeda eiti nuo 1-mos dienos lapkričio mėn. Todel visais draugijos reikalais prašau kreiptis pas naują sekretorių, drg. J. Kevėžą šiuo adresu: J. Kevėža, 11 A Delaware Ave., Toronto, Ont.

J. Berškys

Draugas Jonas Mikaila Buvo Gražiai Išleistas

TORONTO. — Draugui Jonui Mikailai rengiantis išvykti į Jungtines Valstijas, draugai Venskai surengė išleistuves, sukviesdami visą eilę draugų ir draugių.

Kadangi Jonas mylėjo daina ir muziką, tai buvo pakviesta ir muzika. Muzikai griežiant, o susirinkusiems linksminantis, buvo gražiai atsisveikinta su draugu Mikaila, linkint jam sekminga pasiekti Ameriką.

Jonas Mikaila buvo labai draugiškas žmogus. Aš su juo susipažinau dar 1930 metais, Winnipege. Iš pirmo karto pamačiau, kad draugas Mikaila yra pažangus, demokratinės minties žmogus.

Kada vėliau fašistai užpuolė ant Ispanijos respublikos ir jos žmonių rinktos valdžios, draugas Jonas Mikaila, gyvendamas tuomet kampėse, miškuos, kad ir labai nuvargęs prie miško darbų, vakarais eidavo ir kiekvienam aiškindavo tos kovos reikšmę ir rinkdavo aukas del Ispanijos demokratijos gynimo.

Jis buvo įsigijęs darbininkų pagarbą.

Nemažam skaičiui lietuvių jis yra padėjęs susirasti darbą, pranešdamas lietuviams kur reikalingi darbininkai. Bedarbius paremdavo ir finansiniai.

Būtų galima daug prirašyti apie Joną Mikailą ir gerus jo darbus, bet manau, kad jis daugeliui ir taip žinomas.

Linkiu jam gero pasisekimo naujoj šalyj.

J. Martinonis

Daugiau Sudburiečių Aukų Ambulansui

SUDBURY. — Ambulanso pirkimo idėja sudburiečiuose randa didelį pritarimą. Tą parodo aukos.

Pastaruoju laiku del ambulanso aukojo sekančiai:

K. Sagaitis, J. Čyplis, K. Žurauskas, P. Končius, P. Pleta, J. Kubickas, R. Českauskas, G. Šyvakas ir F. Jenčys po $1.00; A. Vaivada ir J. Gaigalas po 50 centų. Viso $10.00.

Pereitame pranešime įvyko klaida. Ten parašyta, kad J. Siriunas aukojo $2.00, o turėjo būti $2.50.

J. Striška

Keletas Žodžių Atsisveikinimui Su Kanadiečiais

Draugės ir Draugai:

Gyvenimo audrų blaškomas, nei nepajutau, kaip išsiskyriau iš jūsų tarpo. Aš labai norėjau draugams ir draugėms dešinę paspausti, bet susidėjo tokios aplinkybės, kad turėjau išvykti.

Kanados lietuviai, o ypatingai torontiečiai, būsite ilgai mano atmintyje. Taip gražiai sugyvenom. Labiausiai man gaila Bangos choro.

Aš jau naujoj šalyj — Jungtinėse Valstijose. Kaip man seksis šioj šalyj, tik ateitis parodys. O jums, draugės ir draugai, linkiu daug laimės ir pasisekimo jūsų darbuose.

Jūsų draugas,

Jonas Mikaila

Bronx, N. Y.

Persiskyrus su Winnipego Draugais Ir Draugėmis

TORONTO. — Nors aš neilgą laiką gyvenau Winnipege, bet buvau taip aprimęs, rodos, kad aš gyvenau su savo šeima. Pribuvus į Torontą buvo sunku nurimti, prisiminus winnipegiečius.

Bet ką padarysi, kad mano gyvenimo aplinkybės privertė skirtis?

Linksmi torontiečiai, tačiau, pradeda mane senį nuraminti, lankydamiesi kas vakaras po 20 ir 30 asmenų, o kartais po kelis šimtus, lietuvių salėj, kur man tenka dirbti.

Žinoma, aš juos ir užfundyju.

Širdingai ačiū draugams ir draugėms winnipegiečiams už dovaną, kurią man prisiuntė draugas M. Bukauskas.

Draugai ir draugės Linkiu jums kuo geriausios kloties, o labiausia vienybės.

M. Motuza

Karštligė Vėl Siaučia Nacių Užimtose Šalyse

Vašingtone yra gauta žinių, kad karštligė ir vėl pradėjo siausti Hitlerio armijoj Sovietų fronte ir ypatingai ja pavergtose šalyse. Epidemija išsiplėtė visoj nacių užimtoj Sovietų Sąjungos dalyj, reiškia, ir **Lietuvoj.**

Clark Gable, garsusis Holivudo artistas, nesenai baigė 11 savaičių orlaivininkų kursus ir gavo leitenanto laipsnį.

Ypatingai baisi padėtis Lenkijoj ir Varšuvoj. Karštligė platinasi tarpe Hitlerio kareivių, nacių suimtų žmonių ir pavergtose šalyse tarpe civilių. Karštligė plečiasi ir Hitlerio talkininkų šalyse, kaip tai Rumunijoj, Vengrijoj, Bulgarijoj ir Finliandijoj.

Nacių armijos daktarai, įčiepijimo pagalba stengiasi kovoti armijoj ir pastoti apidemijai kelią; dr. Eyer pripažįsta, kad šioj srityj jie padarė klaidų.

Galima aiškiai suprasti, jog kada užviešpataus žiemos šalčiai, žmonės, gyvendami baisiame skurde, šaltyje, alkani, nuvarginti sirgs dar daugiau. Juo ilgiau naciai viešpataus Lietuvoj ir kitose pavergtose šalyse, daugiau žmonių žus. Juo greičiau Jungtinės tautos išvien išstos, atidarydamos antrąjį frontą, tuo greičiau sumuš hitlerizmą su mažiau žmonių aukų, ir mes mažiau neteksime turto ir daugiau išgelbėsime gyvų žmonių iš nacių vergijos.

Mes Išvysim Nacius Sako Lietuviai Kariai

(Atkelta nuo 1-mo pusl.)

ti su vokiečiais ir tikiu, kad suvesiu. Mes ištrenksime juos iš Lietuvos!"

Generolas K., gerai žinomas visiems lietuvims, man sakė su šypsena:

"Pranešk Lietuvos žmonėms ir mūsų broliams užjūryje, kad mes jau sunaikinome daug vokiečių, kad mes juos visai sunaikinsime ir išlaisvinsime mūsų tėvynę."

Žinomas artilerijos ekspertas pulkininkas Z. sakė:

"Mes turime moderniškiausius ginklus, su kuriais pagaliau suduosime priešui mirtiną smūgį."

Tie, apie kuriuos aš čia kalbėjau, kurių vardus padaviau, nėra komunistai. Jie betgi yra savo tėvynės patrijotai, geri lietuviai. Po jų kariškom uniformom plaka karštos širdys, kurios yra pilnos meilės ir pasiaukojimo savo tėvynei.

Mes gryžome atgal pailsę, bet patenkinti. Mes matėme savo liaudies kovos jėgų rezervus, mes jautėme jų stiprią kovingą dvasią ir atnešėm jiems savo žodžius. **Mūsų visų širdys plaka vienu dideliu ir šventu noru: pagreitinti mūsų krašto pavergėjų sunaikinimą ir laisvės atnešimą mūsų broliams Lietuvoje. Ta valanda artinasi. Ji netoli!**

Skaitykit ir Platinkit LIAUDIES BALSĄ

Tel. HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

VERDUNE NAUJI 2 FLATŲ DUPLEX NAMAI
Kaina $6,200.00. Pajamos $936.00
Taipgi 4-6 Flatų Namai Nuo $10,000.00
DABAR YRA LAIKAS PIRKTI
Telefonuok: YOrk 5558
MR. RUSSELL BENNETT
4834 VERDUN AVE. — VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje.
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išsiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 8924

ADVOKATAS
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto
Ofiso telefonas: WA. 5900
Rezidencijos — ME. 1425

Lietuvis Barberys
A. Pečkaitis
Queen's Barber Shop
746 QUEEN ST. W.
TORONTO
Kviečiu visus

SŪNŲ ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos 1-ma KUOPA
Rengia
ŠOKIUS
SEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 7 DIENĄ
160 CLAREMONT ST., TORONTO
ŠOKIAMS GRIEŠ SMAGI MUZIKA
ATVYKITE VISI, SENI IR JAUNI
Pradžia 8 val. vakaro.
Parengimų Komisija

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI
Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir pagal sąlyg susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel.: VA.5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Paieškojimas

Aš, Timpa Alekas, paieškau savo žmonos Zosės Timpienės, kuri prasišalino nuo marės 1936 metais. Turiu svarbų reikalą. Prašau atsišaukti arba kas žinote, kur ji yra, malonėkite pranešti, už ką būsiu dėkingas.

Alex Timpa
832 Hebmcken St.
Vancouver, B. C.

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Valandos: 4—5 po piet ir pagal susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.